

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 319 (3451) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Karácsonyi béke-parancs

Irta: Fiedler István püspök

Gyűjtjük össze a jóakarató embereket, akik büntől megtisztult lélekkel éneklék az angyalok bellehemi énekét: Dicsőség a magasságban az Istennek — békesség a földön a jóakarató embereknek.

Béke az Isten parancsa az emberiséghez. Az Isten e kívánságának megvalósítására kell a jószándékú embereknek imádságos lélekkel egyesülniök. Micsoda hatalmas erő ostromolhatja meg az eget, ha a keresztények imádságos lélekkel közelednek a békét óhajtó Isten felé. Minden kereszténynek meg kellene szívélnie az Isten parancsát s akkor 780 millió keresztény ostromolná meg az Isten szívéét. Hatalmas tábor, amelyből külön a katolikusok száma 400 millió. A katolikusok atyai szeretével külön is büszkítje a béke kiesésére a Szentatya, aki aggódó élekkel figyeli az emberek vergődő életét, amelyet sok jajszó és szenvedés korbácsol fel a háború dúlásában.

Hatalmas erő a hívő lelkek őszinte szívéből fakadó áhítatos imája. Ezek megértik Isten szándékát és szavát, nem hazudnak, amikor éneklék a „Gloriát”, mikor kiejtik dicséző lélekkel az Ur Jézus köszöntését, vagy amikor leborulunk imádságos lélekkel s magasztaljuk a Szentháromság három személyét. Megrendítő az igaz lélek őszinte kérése. Mikor 1933-ban a budapesti eucharisztikus kongresszuson a férfiak éjjeli szentségimádságán 150.000 férfi énekelte a „Szent vagy Uram”-ot — minden lélek megrendült ebből az áhítatos énekeől kisérgárzó erőtől. Pedig ez csak 150 ezer ember imája volt. Hátha még együtt énekelne a 400 millió katolikus és hátha együtt imádkozna a 780 millió keresztény!

De karácsony szent ünnepén a bellehemi jászol körül valamennyien egyesülünk. Ma minden keresztény lélekben elzarándokol az Ur Jézus jászolához s ma egyaránt hallgatjuk az „I szótátot: Dicsőség Istennek — békesség a jóakarató embereknek — és együtt fogadják meg a bellehemi barlangból telcsendülő ígékét.

Egyesüljünk lélekben! Hiszen Krisztus titokzatos testében ugyis a legcensőbbben egyek vagyunk. Ez az „egység” nagy titokzatos szent erő! Nem a tömegnek ereje, hanem a megszentelt állapotban, Krisztus élő lelkek ereje, titokzatos, természetieletti, Istenlől adott erő, amely legyőzi a bűnnel minden gonoszságát.

A Szentatya erre a szent erőben való tömörülésre szólítja a katolikus híveket. A legfelsőbb Lelekiatya parancsot adott, hogy a béke apostolai legyünk imádságban és a béke szolgálataiban.

Az Ur Jézus szavai: boluogok a bé

kességek, mert azok Isten fiainak fognak hivatni. Tehát, akik nem békességek, nem Isten fiai, hanem a sátán fiai.

Kérdezzük meg magunktól, mennyire vagyunk Isten fiai... az otthonban, családban, a társadalomban, a közösségben, a hivatalban... mindenütt az országban.

Csodálkozok, hogy oly sok-sok a békéltenség! Mi túrtük, hogy a békéltontó bűnök burjánsoznak!

Hítünk, imádságunk, megszentelt életünk ereje békét fog hozni, mert amint az Ur Jézus a széltől telkordá-csolt tengernek csendet parancsolt,

úgy szabad biznunk, hogy a hívő lelkek könyörgésére parancsolni fog a gyűlölet vihart zudító szavának is. Esméljünk fel még időben, hogy életünkben meg ne valósuljon az Ur Jézus szava: bűnetekben fogtok meghalni.

Keresztények! Ostromoljuk meg az eget! Katolikusok, hallgassunk a pápa intó szavára! Szomorúan kell megállapítanunk, hogy a katolikus hívek igen nagy része nem hallgat megfelelő buzgalommal a Szentatya szavára. A pápa szavát úgy kell fogadni, mint Isten szavát, mert Ő Krisztus földi helytartója. A pápa szavára jöj-

jenek a hívek tömött sorokban, imádságos, hívő lélekkel, jöjjenek imádkozni, vezekelni, engesztelni, könyörögni.

Méltóan fogunk ünnepelni Jézus Krisztus születése napján, s a lelki béke szent reményével bizhatunk a világbékében, a nemzetek kibékülésében, az igazságos és méltányos béke közeledésében, ha nem élünk bűnben, ha szeretjük az Isten, ha nem leszünk hanyagok, lanyhák a vallásos életben, ha apostolkodunk, ha megtöltjük leplomainkat, ha élő hittel felkeressük az Oltárszentségben jelenlevő Jézus Krisztust, ha megrendült lélekkel hallgatunk a Boldogságos Szűz Máriára, aki Fatimában azt üzenete a nemzeteknek, hogy tartsanak bűnbánatot.

A béke csak Isten nevében jöhet létre. Ezt pedig csak a bellehemi jászol elé boruló emberek imádkozhatják ki.

Német ellentámadások és sikeres elhárító harcok jellemzik a keleti harctér jelenlegi helyzetét

Vitebszk vidékén erősen alábbhagyott a szovjet támadások ereje. Ortona továbbra is német kézen van

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Az utóbbi napokban a Vitebszknél kialakult gyűjőpontban a német védelemnek sikerült az ellenség eddigi heves támadásainak további lendületét megtörni. Általában a keleti harctér továbbra is egyrészt a német ellentámadások, másrészt az ellenség támadások sikeres elhárítása jellemzi. A Vitebszknél fennállott veszélyes mozzanatok sikertelen kiküszöbölni.

Az olasz harctéren meghiusultak az ötödik angol hadseregnek Ortona elfoglalására irányuló kísérletei. Az angolok 350 géppel repültek be nyugatnémetországi terület fölé, de a német vadászoknak sikerült a támadó kötelékeket kisebb kötelékekre felbomlasztani s így csak elszórtan dobhatták le bombáikat, mintegy 40 községre. A kár nem volt jelentős.

A balkáni harctérről kapcsolatban a Wilhelmstrassen megjegyezték, hogy angol részről gyakran történnek kísérletek a partizánoknak a levegőn keresztül való hadianyag ellátására, de a nekik szánt hadianyag gyakran német kézbe kerül. Egyébként a partizánok elleni hadműveletek eredményesen folynak.

Berlin. (MTL) Mint a Német Távírási Iroda a hadijelentés kiegészítéséül jelenti, a keleti harctéren a esütörtöki nap legfeltűnőbb jelensége volt, hogy a szovjet csapatok támadásainak ereje Vitebszk vidékén erősen alábbhagyott. Bár az időjárás kedvezett volna a támadásnak, a

szovjetcsapatok csak összefüggéstelen, kétségtelen, hogy ennek oka az utóbbi napokban elszenvedett súlyos veszteségük, amely tényleg súlyos, mert több harc csoport erejének háromnegyed részét veszítette el. Kirovgrad vidékén a német ellentámadás esütörtökön is előbbre jutott. A német csapatok fontos magaslati terepet foglaltak el és minden szovjet támadást visszavertek, mely ennek visszafoglalására irányult.

Helsinki. (MTL) Az „Uusi Suomi” stockholmi tudósítójának jelentése szerint, a balti államokban igen meg-

élénkült az orosz légitvékenység. Mindhárom balti államban ejtőernyős orosz katonák kezdtek meg működésüket. Ezenkívül orosz repülőgépekről többmillió röplapot szórák le, igen sok város fölött. Az egyik rigai orosz templomban husz orosz ejtőernyőst fogtak el, akik a hívek között igyekeztek elvegyülni.

Istanbul. (MTL) A Német TI jelenti: Az ankarai rádió szerint Hull külügyminiszter kijelentette, hogy a charkovi halálos ítéletek ügyében az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió közös egyetértésben jártak el.

Egyedül Anglia bűnös a világháború kitérésében és fejleményeiben

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Sündermann, a birodalmi kormány helyettes sajtófőnöke, a külföldi újságírók előtt okmányokkal bizonyította, hogy egyedül Anglia bűnös a háború kitérésében és fejleményeiben. Eppen ezért Anglia felelős annak minden jövő következményeiért, a várható megtorlásokért is. Az angolok 1919 január 12-én kezdték meg a német területek bombázását. A támadásra április 25-én adott német nyilatkozat ellenére folytatták a terrortámadásokat. A német légi fegyverem csak két hónapi használat után adta meg a válság fegyveresen Angliának. A németek azonban azóta is tartózkodtak az ellenes módszereitől és kizáróan katonai célokat bombáz-

tak. Az angolok ezzel szemben a békes polgári lakosságot támadják és áldozataik védtelen asszonyok és gyermekek. Anglia, amely az előző világháborúban a német asszonyok és gyermekek kiéheztetésére törekedett, most a nem harcoló asszonyok és gyermekek legyilkolásának vádjá miatt felelős. Kizárólag Anglia felelős a légi háború elfajulásáért és következményeiért és Angliának kell viselnie a következményeket a jövőben várható megtorlásért éppen úgy, mint a történelem előtti felelősséget.

Berlin. (MTL) December 24-nek, a szent este napjának hajnali óráiban a brit légierő újabb támadást intézett, amely főként a birodalmi főváros ellen irányult. Különösen kis-

Erdélyi Gazda 1944. évi Naplára

632 oldal. Ünnepi kiadás az EMGE száz éves évfordulójára. Szerkesztette: Demeter Béla. Bolti ára 8 pengő, EMGE tagoknak 5 pengő. — **Kapható:** EMGE vármegyei kirendeltség, Nagyváradi Tisza Kálmán-tér 17. **Megrendelhető:** Gazdakörök és Erdélyi Gazda kiadóhivatala utján, Kolozsvár, Malalis-u. 24.

Iskásokat és munkánegyedeket értek találatok. A német éjszakai vadászok Berlin fölött, valamint a brit bombázások berepülése során a légelhárító tüzéréggel együttműködve, — mint első jelentésekből megállapítható — nagyszámú négymotoros repülőgépet lőttek le.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Faipari Szakosztálya. Az Ipartestület Faipari Szakosztálya felhívja a következő tagok figyelmét, hogy december hó 27., 28. és 29-én a szakosztály helyiségében, a hivatalos órák alatt saját érdekében megjelenni eziveskedjenek: Albert Sán-

dor, Asztalos József, Adler Miklós, Bauer Győző, Biró Ferenc, Bleszkán Gyula, Boczkó Mihály, Botházi Sándor, Éhik Antal, Ellenés Péter, Engelstein Ede, Farkas Vilmos, Fekete Ferenc, Friedmann Vilmos, Forthuber József, Gyulai Pál, Görgényi Gáspár, Gulyás Károly, Grünberger József, Hámos Gyula, Huvé László, Husz Gyula, Hoffmann Árpád, Jungel Kálmán, Kádár Gyula, Kövesi László, Kindle József, Klein Ignác, Krausz Károly, Kállai Elek, Konrád Ferdinánd, Király Jenő, Kiss Ignác, Lökösházi György, Molnár János, Malozsák József, Macsicska Mihály, Magyarka Mátyás, Nagy Károly, Papp István, Reisch Gyula, Rárok Endre, Simkovics Miklós, Smidt József, Sebestyén Béla, Szabó Béla, v. Szabó Sándor, Szabó János, Szilágyi István, Szántó Ferenc, Szingur Lajos, Tar-soly Kálmán, Tiszai Kálmán, Tóth Ferenc, Tolnai Ferenc, Teszari Lajos, Vass Ferenc, Velkó Lajos, Velkó József, Vass István, Vass József, Glückman Zoltán. **Vezetőség.**

Ki tud róla? Nagy Ferenc honvéd-ről (táb. p. sz. B. 297.) november 5. óta semmit nem tudnak hozzátartozói. Aki tud róla, értesítje szüleit: Nagy János ny. vasúttal, Nagyváradi, Szőlőtelep-u. 30.

GYAPJU szövetek
pulloverek
harisnyák
IVÁN POSZTÓHÁZBAN
Kossuth-u. 1. sz. Sas palota

Briliánsért, ezüstért legmagasabb napiárat fizetek.

Órák, virágbróss, sportgyűrű készítését hozott aranyból a leg-
sebb kivitelben vállalom. Márkas órák nagy választékban.

Haslinger János órák-ékszerész, Rákóczi-ut 8

„CARMEN”

Cipőgyár R. T.

Nagyvárad. Telefon: 21-46, 21-47.

Gyártmányai: férfi, női és gyermekcipők,
bőr- és műtalppal.

Pintér István

okleveles építészmérnök

magas- és mélyépítési vállalkozó

Telefon:
16-42

Nagyvárad,
Iványi Odón-utca 14. szám

Nagyvárad Népszövetségi Hitelszövetkezet

Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Nagyvárad

Nagy Sándor utca 5 szám. — Telefon: 12-68.

5 | **1** | **0** kölcsönöket folyósít kereskedők, iparosok, ház-
tulajdonosok és 50 holdon aluli gazdáknak
bekebelezéssel vagy váltóhitelre

Betétekre a legelőnyösebb kamatot nyújtja.
Lépjön be a Szövetkezet piculásába.

„PETT” Cukorka- és
Csokoládéáru áru

Petrovics és Fiai

Nagyvárad, Gróf Teleki Pál utca 28 szám.
Telefon: 16-05.

Fiókok:

Rákóczi-út 1.
Rákóczi-út 6.

Karácsonyra

legszebb ajándék

egy szépirodalmi könyv,

egy márkás töltőtoll

Simon István

könyv- és papírkereskedéséből

Telefon: 26-43.

Bémer-tér 3.

Karácsony első napján nyílik meg a teljesen átszervezett
PANNONIA étterem és kávéház

Az üzem új vezetője, **DOBRÁS JÁNOS**, királyi udvari konyhák és világhírű éttermek
volt főnöke, garantálja a legkitünőbb kiszolgálást.

Az étteremben fővárosi zenekar

BETHLEHEM

Ha Jeruzsálem általános képe és a városához fűződő emlékek komoly, ünnepélyes nagysággal és szomorúsággal áthatott megindulást keltenek bennünk, egészen mást érez a vándor akkor, midőn Betlehemet pillantja meg. Valami nyájas, kedves vidámság lebeg e kis város felett, amely jámbor örömmel mutatja ma is az Isten Fia születése és bölcsője helyét.

Pedig a Nagy Konstantin császár és édesanyja, Ilona császárnő bőkezűségét hirdető bazilika, amelynek főoltára alatt terül el a születési barlang, bizony nagyon is ütött-kopott. Egykori három bejárata közül kettőt befalazták és a nagy középső kaput is annyira beépítették, hogy az eredeti bejáratnak csak egyharmada szolgálja ma a belépőket. Köveit ruhátlanul súti a nap, de még így is a tudományt szolgálják, mert a faragásuk technikája nem tűr ellentmondást akkor, amidőn a tudós az épület idejét akarja megállapítani. Azok rendületlenül igazolják a nagykonstantini származást. A templom hajója üres, az orthodoxok egy fállal választották el a szentélytől, amelyet teljesen lefoglaltak az idők folyamán. Pedig a templom hajójának oszlopain, falain ott olvashatók egyes nevezetes kereszties lovagok nevei és címerpajzsai. A történelmet szemmel-látók mily értékes világot tudnak mindezekből kibetűzni. De csakalommal minket a még régebbi dolgok érdekelnének. Hiszen a keresztiesek csak 1099-ben Kr. u. kerülnek erre a vidékre és tüzi fel egy hajnalban Tankred, a vezérük, a bazilika ormára a lobogóját és a bazilika ekkor már évszázadokat számlált maga mögött a történelem lapjain. Igaz, ekkor fényes napokat, ünnepségeket élt át, mert itt koronázták 1101 karácsony éjjelén I. Balduint a Szentföld királyává.

Mi helyebb igyekszünk a szentély főoltára mellett találni meg a lejáratot, hogy lejuthassunk utunk céljához.

a születési barlanghoz. Ma már eredeti alakjától megfosztották a különböző korok átalakító kezei, de talán ezek is akaratlanul hozzájárultak a hagyomány folytonosságához, hogy a hely hiteles volta annál megingathatatlanabb legyen. Mert az evangélium a maga szűkszavúságában, mivel kortársakhoz szól, akik a helyzettel tisztában vannak, nem sokat mond. A Boldogságos Szűz és Szt. József az összeírás parancsát teljesítik, midőn elhagyják Názáretet s ide jönnek. A kis város a maga zsúfoltságában nem tudja őket is befogadni s a város kapuja közelében épült menedékhely, ahol az utasok meghúzódhattak — ma karavánszerálynak nevezik ezeket — annyira tömött, hogy ott igazán nem tudott megpihenni anyasága órájában Mária. A kényeztetés viszi őket a közelben levő barlanghoz. Azon a vidéken ezeket rendszeresen lakják s a barlang száját egy fállal zárják el a pásztorkok, míg magában a barlangban talál menedéket az idő zordonsága idején pásztor és nyáj egyaránt. A barlang fala mentén húzódik el az agyagból készült alacsony jászol. A fekvőhelyekre odadobott kevés szalma tanúsítja csak, hogy a hely lakott. Az evangélium szavai erre utalnak: „és szülé az ő elsőszülött fiát és bepólyáza őt és jászolba fekteté, mert nem kaptak helyet a szálláson...” az angyal utasítása, a pásztorkokhoz: „és ez nektek a jel: találni fogtok egy kisdedet, pólyákba takarva és jászolba fektetve...” A gyermek első lélegzése már a pásztorélet levegőjét szívja magába. A nyilvános élet tanításai közepette mily gyakran tér vissza az Űdvözítő ehhez a légkörhöz és melegszik fel szívünk a jó Pásztor mindent legyőző, gondviselő szeretetében.

Ma már a barlangot csaknem teljesen márványlapokkal behorítottan találjuk s ezt is nagyjából szőnyegeg takarják. A keleti oldalán itto-tt régi mozaik

nyomait fedezheti fel a vizsgálódó s ott a márvány padlóba ékelten ragyog egy csillag. Kőrírata: *Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est.* — Itt szülte Jézus Krisztust Szűz Mária. — Önkéntelenül is ott vibrál a kérdés a ma embere lelkében: Vajjon csakugyan ez a ma már meglehetősen átalakított hely a világnak a Golgota mellett a legszentebb helye?

Erre vonatkozólag a hagyomány, a történelem adhat csak választ, mert a katolikus anyaszentegyház szigorú kritikájában a hagyomány a régiek tanúbizonysága s ezt írásban őrzi, mint a kortársak értékes adatnyújtását.

A Palesztinában nevelkedett Szent Jusztinus a Kr. u. II. században már utal e barlangra (Dial. c. Tryph. 70). Szent Jeromos pedig részletesen foglalkozik vele (Ep. LVIII ad Paulinum) Hadrianus császár azzal igyekezett Krisztus születése emlékét elhomályosítani, hogy behozta a pogány istenek tisztelét, ugyanezzel megszenteltelennítvén a Kálváriát és a Szentsírt is. Betlehemünket, a mindenség legmagasztosabb városát Tammuznak, azaz Adonienak szentelt liget árnyékolta és a jászolban, mely tanuja volt Jézus első, gyermeki sírásának, Venusz kedvencét sírták. Kell ennél jobb megőrzője valamely hely hiteles voltának? Oly általános ez a tudat mindenki, keresztény s pogány előtt egyaránt, hogy Origenes már büszkén hivatkozik rá (C. Cels. I, 51): Ha valaki meg akar bizonyosodni Mikeás jóslatán s hogy Jézus Betlehemben született, Krisztusnak tanítványai által megírt életrajzán kívül arról tudja meg, hogy az evangélium elbeszéléssel megegyezőleg mutatják a barlangot Betlehemben, ahol született. Mindenki tudja e vidéken s maguk a pogányok is elmondják a kíváncsiaknak, hogy abban az üregben született az a Jézus, akit a keresztények esodálnak és imádnak. Csoda-e, ha ez a beidegződés, mihelyt szabad levegőhöz jutott túmulatos életbe szökken. Nagy Konstantin alatt jut a várva-várt diadalhoz, a szabadsághoz a kereszténység s ő egymásután építteti fel a pompás bazilikákat a szent helyeken. A vidéket benépesíti a szent helyért rajongó remetek kara, maga Szt. Jeromos is a születési barlanghoz kapcsolódó fölklében telepszik meg s itt fordítja le a Szentírás számos könyvét latinra Damasus pápa megbízásából. Őt látogatják meg Paula és leánya s írják Rómába Marcellának, miután összehasonlítják a két város nagyon is különböző életét: Krisztus faluokájában tökéletes az egyszerűség, csak zsoltréneket lehet hallani. Bármerre fordulsz az eke szarvát tartó szántóvető Alleluját zengedez. Az izzadó arató zsolttárral üdíti fel magát, a görbe kisével szőlejét metsző szőlész Dávid költeményét énekl. Még az u. n. szerelmi dalok is ezek ezen a vidéken. Ez a pásztor füttye és a kultúra fegyvere. Lehet ott tévedni, ahol ily erősen körülbástyázza a köztudat a történelmet?

Igen, Betlehem levegője az élő hit és a történelem csak alábástyázza azt. A régész a bazilika köveit kifaragó véső fogából állapítja meg az épület korát, a hívő lélek lelkében az a véső a hitet csak annál öntudatosabbá teszi. A későbbi kor már csak a folytonosságot támogatja. A perzsák nem merik lepusztítani (614 Kr. u.) Először csak a tró mezesodlta mozaikokból pompázott a 1292-ben már perzsa kézben levő szentély szolgálatában. Bármenyre is

elkeseredett harcok tombolnak a mohamedánok és a keresztények közt, Szent Ferenc fiai mindig módot tudtak találni arra, hogy néhány évi száműzetés után ismét visszatérjenek oda. Később a görögökkel kellett sokat harcolniok. Különösen IV. Amurat szultán idején vesztettek sokat a szerzetesek. A szultán görög anyja biztatására minden szentélyt a görögöknek adatott át, hiába a francia és a velencei követ minden közbenjárása. Az 1757-ben fellázadt görögök erőszakkal elfoglalták a templomot s azóta magában a szentélyben a katolikusok csak megtűrték. Bármily fájdalmas is ez, a jelen sívárságából a múlt dicsőségére mutatnak a kövek, nemkülönben még a roncsaiban is csodálatos képek, feliratok a bazilika falán s oszlopain s ezek mind hirdetik az Anyaszentegyház vitathatatlan jogát a föld legszentebb helyéhe.

Betlehem igazi élete a Karácsony. Jönnek máskor is tömegesen zarándokok. A tömeg újságvágyát kielégíti a vezető sokszor sablonos, egyhangú ismertetése; de vannak, akik magukban elmélyedve halkán lépegetnek a szent földön; ki-kinyitják az evangéliumot s szinte szemet hunynak a jelen fölött. Ezeket nem botránkoztatja meg a mai élet zsvajos közömbössége, mert ők Krisztust látogatják meg s a gyermek Jézus előtt borulnak le lélekben a jászol előtt.

Manap a jeruzsálemi patriárka zarándokol el ide már a Karácsony vigíliájának délutánján s az éjféli szentmisét ő mondja a bazilika mellett emelkedő ferences templomban, majd utána katonák sorsala közt kialakulandó körmenetben megy le a barlangba. Követik őt a diplomácia tagjai, kezükben égő gyertyával, hogy azután ők is leboruljanak a kis Jézus jelképező s jászolba fektetett gyermek előtt. Ekkor elemi erővel tör fel a Te Deum. Háláénektől zúg nemesek a kis barlang. Az éneket elkapják mindazok, akik kiut szoronganak a nagy templomban és a folyosókon és akik majd csak később vonulhatnak le a barlangba szinte végeláthatatlan sorokban. Ez a vonulás legtöbbször ember számára ritka adománya Istennek. Jeruzsálemben szokva járja a zarándok a Golgotát. Rómában lenyűgöz bennünket az Egyház hatalmas kibontakozó fönsége. Szent Péter sírjánál szinte megsemmisül a közönséges halandó. Lourdesben a hit lángja nyer izzó fényt. Liseuxben Szent Teréz kedves-bájos egyénisége aranyozza meg és bátorítja a lelket. Itt Betlehemben az emberek Karácsonykor szívből mosolyognak. Nincs nemzetiség, ilyenkor nincs életküzdés. Mindnyájan testvérek és mosolyognak egymásra. Nem értik egymás szavát, de kell ott embernek szólni, amikor a Kisdéd szól mindenkinek? Itt valóban igazán érezzük, hogy úgy szerette Isten e világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy mindaz, aki hisz... örök élete legyen.

FOLLMANN GÉZA.

Rokonsimnak, barátainak, ismerőseimnek és vevőimnek ezúton kívánok kellemes karácsonyi ünnepet és boldog újévet

ERTSEY ZSILMOND

tervező és anyanyereskedő.

Elegáns ruhát...

Divatos kalapot...

Földessy szalonból

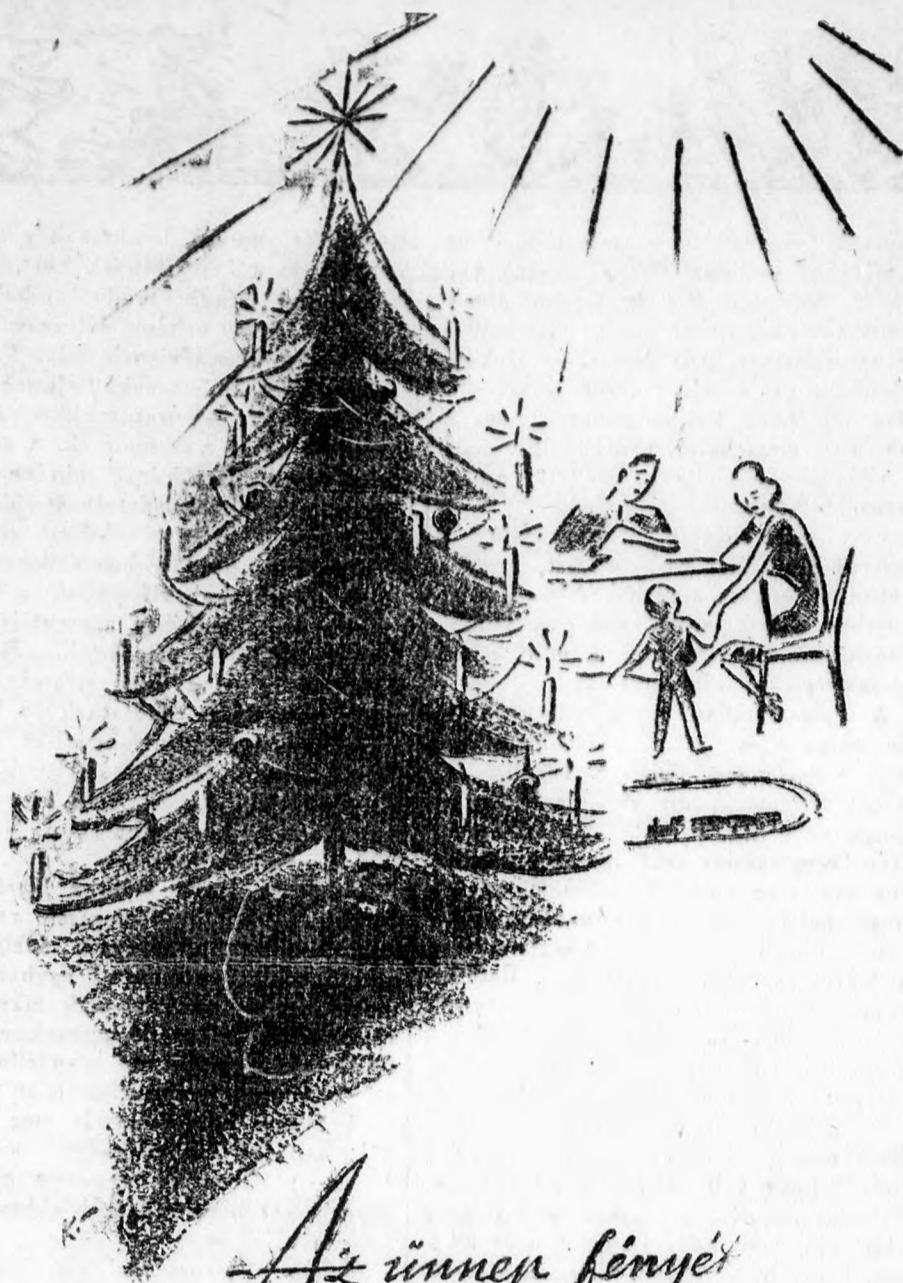
Bémer-tér 2.

Haas Fülöp és Fiai-féle Rt.

Magyar perzsaszőnyegek, függönyök, bútorszővetek, szákok, kárpitoskellékek

Női és férfi **ballonkabátok** Rákóczi-út 12 sz. Arany palota

Telefon: 26-35.

Az ünnepek fényét
TUNGSRAM
lámpa emeli.

Nagyváradon kedden tartanak zárva a nyiltárusítási üzletek. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter legújabbán ismét szabályozta a téli időszakra a nyiltárusítási üzletek nyitvatartási idejét. A rendeletnek megfelelően Nagyváradon hetenkénti szüneti nap kedden lesz, tekintettel arra, hogy hétfőn heti kirakodó vásárt tartanak. Tehát az üzletek Nagyváradon — a fűszer- és élelmiszerkereskedések kivételével — 9 órától 4 óráig, szombaton este 7 óráig tartandók zárva.

Doktorráavatás. Dr Czilli Tibor zászlóst, akiről már többször megemlékeztünk lapunkban az orosz fronton tanúsított hősiességével kapcsolatban, a napokban a kolozsvári egyetemen az államtudományok doktorává avatták.

Eljegyzés. Nagy Itonát eljegyezte ifj. vitéz Tolvaj Gyula. (Minden külön értesítés helyett.)

Eljegyzés. Cucusi-Martsa Katalint eljegyezte dr. Nesztor Iván. (Minden külön értesítés helyett.)

BUTORT színeset **MEZEL-től**
Háló, kombinált és előszobák. Konyha ajándékok
Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

Eljegyzés. Trencsér Mária Magdolna (Nagyvárad), Hans Imre műszaki tisztviselő (Budapest) jegyzek.

A Magyar Megújulás Pártja 100 személyes vacsorát ad szegény gyermekeknek. Nagyvárad, december 24. December 20-án délután az Ujságíró Otthonban a Magyar Megújulás Párt nagyvadászi szervezete karácsonyi örömteli szegény iskolás gyermekeknek. — Százterítékes ebédet lát vendégül száz magyar gyermeket és karácsonyi ajándéksomagot oszt ki közöttük. Az eseményt Vincze András ny. altábornagy megalatja.

Esküvő. Szecsey Margit, a Katolikus Dolgozó Leányok nagyváradai Sz. Ágnes Csoportjának ifj. elnöke és Kiss József december 25-én, karácsony első napján délután 5 órakor tartják esküvőjüket az újvárosi Sz. László plébániatemplomban. Ismerőseiket ezután is szeretettel hívják családi ünnepükre.

KORONA Filmszínház
ünnepi műsora

Főszerepben: Páger Antal, Simor Erzsé

Budapesttel egyidőben!

Nincs mindig olyan szerencséje, hogy a betörőt, ki lakását, üzletét kifosztotta, előkerítik és még ebben az esetben is hol van már a holmi és a potom pénz, amit érte a betörő kapott? *Csak betörésbiztosítás* nyújt biztonságot, hogy kára megtérül. Keresse fel az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybeli főügynökségét: Szent László-tér 2. szám alatt, a biztosítási módokat előnyösek és olcsók.

Ha egyedül van, vagy vendéget vár, Asztalára mindig Vendégsör jár. **Dréher-Haggenmacher gyártmány.**

Deutscher Weihnachtsgottesdienst. Am ersten Christtag, am 25. Dezember dieses Jahres nachmittags um 5 Uhr wird in der evangelischen Kirche A. B. (Graf Stefan Csáky-Gasse 26.) ein deutscher Weihnachtsgottesdienst abgehalten. Bei dieser Gelegenheit wird auch das heilige Adendmahl allen denen ausgeteilt, die sich danach sehnen.

Karácsonykor német istentisztelet is lesz az evangélikus templomban. Karácsony első napján, december 25-én délután 5 óráig kezdettel a nagyvárad evangélikus templomban (Gróf Csáky István-u. 26.) németnyelvű evangélikus istentisztelet lesz, amely alkalammal az Ur szent vacsoráját is német nyelven szolgáltatók ki mindazoknak, akik azzal élni óhajtanak.

INTERNÁLT A RENDŐRSÉG KÉT VÁRADAI ÜGYNÖKÖT. Nagyvárad, dec. 24. A nagyvárad rendőrkapitányseg a mai napon kiadott véghatározatával rendőrhatalmasi őrizet alá helyezte (internálta) Lindenfeld Márton Mátyás foglalkozás nélküli egyént és Weisz Lajos ügynököt. Mindketten nagy mulatozást csaptak december 16-án este, erősen megittasodtak és Lindenfeld nyomdafaesteket nem tűrő módon szidalmazta a kávéházi ruhatárosnőt. Mulatozásaikkal olyan viselkedést idéztek elő, hogy a rendőrhatalmasnak kellett közbelépnie.

Adományok. —Kétgyermekes anyo, a karácsonyi szeretet nevében 50 pengőt hozott szerkesztőségünkbe a hadiársvak részére. Rendelteségi helyére juttatjuk.

Boldog karácsonyi ünnepeket és ujesztendőt kívánunk minden olvasóknak és vevőinknek ismerőseinknek. *Simon Lajosné* kölcsönkönyvtár és papírkereskedő, Szent János-u. 41.

Nagy Sári

porcellánfestő iparművész
Kiállítás

az Ujságíró Otthon külön termében. Kézfestésű és művészi porcellántárgyak. Nyitva délelőltől 11-től egész nap.

Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és üzletfeleinek kellemes ünnepeket kíván a Magyar Lapok szerkesztősége és kiadóhivatala.

Lapunk legközelebbi száma, a karácsonyi ünnepek után, hétfőn, a rendes időben jelenik meg.

Eljegyzés. Rajnák Nusiát eljegyezte Bódi Béla nőtisztviselő mester. (Minden külön értesítés helyett.)

UNITARIUS ÜNNEPI ISTENTISZTELETEK. Karácsony első és második napján istentisztelet a Magyar Ház dísztermében d. e. 10 órai kezdettel. Mindkét napon urvacsorát osztanak. Első napon d. e. 9—10 óráig a szegényesorsú gyermekek részére összegyűjtött ajándékokat oszták ki az imaházban, melyre az érdekeltek szülői figyelmét ezúton is felhívják.

Kedves vevőimnek kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Molnár Helmut utóda

női és férfi divattáruháza
Rákóczi-út 11.

A magyar királyi eszenőzár tanzászlóali tisztikarának, legénységének és vőkörmének kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván

FORGÓ ISTVAN órásmestert
Rákóczi ut 26.

BELVÁROSI

Nagy karácsonyi műsor!

Azurexpress

Zenés vigiáték! Ezer ötlet! Csupa humor!
Szeleczky, Páger, Tolnay, Petthes

Kísérő műsor:

Donparti karácsony

Bulla Elmával

CASINO mozgó karácsonyi műsora

Latabár, Bilicsi, Kiss Manyi és Vaszari vigiátéka

Pénz áll a házhoz

Kettesben

Főszerepben: Páger Antal, Simor Erzsé

Budapesttel egyidőben!

Üzen az otthon

Neked és összes bajtársaidnak...

Szeretetünket, az értetek aggódó otthon meleg érzését küldjük felétek, akik a Hadaik Utján járva, ki tudja hol ünneplitek a legszebb ünnepet, a béke, a család meghiúsított és mindig boldog ünnepét. Higgyétek el, nincs nap, hogy féltő aggódással ne gondolnánk reátok, akik messze a Kárpátokon túl gondoskodtok arról, hogy itt a „völgyben”, amelyet ezekben a decemberi napokban annyiszor megül a jövő-féltés köde, úgy-ahogy, ha hidegebb szobában és szerényebb karácsonyfa tövében is, de megülhetjük otthon a szeretet ünnepét. A ti hidegmarta kezetekben tartott fegyver vigyáz a mi életünk felett, higgyétek el, jól tudjuk, ha ti nem volnátok, ha a magyar katona nem örködné álmaink felett, ki tudja, milyen körülmények között köszöntene reánk karácsony ünnepére...? Büszkék vagyunk reátok, szeretünk Benneteket, féltünk és aggódunk Értetek, de erőt ad a hit, egyszer majd, talán nem is olyan sokára, hárpótlást kaptok őriltállatokért. Addig is, amíg eljön a viszontlátás öröme, az év legbensőbb, legmeghittőbb ünnepé és a közelgő újév alkalmával frázisok helyett katonamódra köszöntünk Benneteket és fejezzük ki kívánságainkat, amiben minden benne van: Katonaszerecséjét, Bajtársait!

Kiss Kálmán honvédeknek (Z. 333): üzeni felesége: Kedves férjem, én jól vagyok, kívánok neked is friss jó egészséget és szerencsés, boldog ünnepeket és boldog újévet. Sok szeretettel csókol feleséged, Margit.

Kopil Imre és Kopil Sándor honvédeknek (B. 273) üzeni édesanyjuk: Kedves gyermekeim, kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánunk és a mielőbbi viszontlátásig sokszor csókolunk Édesanyátok, Feri és Bözsike.

Balóntai Imre ővezetőnek (B. 402): Csókollak Imre, boldog ünnepeket kívánok, Juci.

Egri Sándor tizedesnek (F. 842): Édes apukám, jól vagyunk, kívánunk neked boldog karácsonyi ünnepeket és boldog újévet. Csókol feleséged és gyermekeid.

Szatmári László honvédeknek (B. 817): Szüleid sok szeretettel gondolnak rád, kellemes ünnepeket, boldog új esztendőket és jó egészséget kívánunk. A csomagokat elküldtük, ha megkapod, írdjál azonnal. Kállay bácsik is üdvözlőnek. Mi egészségesek vagyunk. Sokszor csókolunk Apu és Anyu.

Csejtei Imre honvédeknek (Z. 221): Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván egy váradi kislány.

Kovács András honvédeknek (Z. 987): Jól vagyunk, amit viszont kívánunk. És kívánunk kellemes karácsonyt és boldog újévet, mielőbbi viszontlátásra. Szeretettel csókolunk, édesanyád és hugod.

Csejtei Imre honvédeknek (Z. 221): Jól vagyunk mindnyájan, kívánunk boldog újévet magának és az összes bajtársaknak, Szilasey.

Barta József honvédeknek (F. 263): Kedves Jóska! Örizzen meg a kis Jézuska minden bajtól a nagy küzdelemben. November 10-től nem jött tőled értesítés. Aggódik érted feleséged, szüleid és az egész család. Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk és csókolunk Juliska nénéd és Zsiga.

Palmer Vilmos ővezetőnek (K. 641): Drága fiam, Vilikém! Tudatjuk veled, hogy mi itthon jól vagyunk, kívánunk neked is jó egészséget, kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet, úgyszintén az ismerős bajtársaknak is. A

Üzen a front

mielőbbi viszontlátásra. Csókol szerető anyád és apád.

Kovács József szakaszvezetőnek (K. 641): Drága Apánk! messze vagy most tőlünk, pedig te vagy gondviselő örünk! Imádkozunk reggel, este érted, szívrepesve várjuk a te hazatérteled. Szerető csókjainkat küldjük kicsi lányod és feleséged.

Osváth Mihály szakaszvezetőnek (Z. 683), Frank Géza honvédeknek (F. 333), Nagy János tizedesnek (F. 530), Bugyi Pál ővezetőnek (Z. 683), Lőrincz Imre tizedesnek (Z. 683): Szeretetteljes üdvözlőnket küldjük Nagyváradról Papp János és családjá.

Szodoray Lajos tizedesnek (Z. 987): Édes apukám, kívánunk boldog és kegyelmeteljes karácsonyi ünnepeket mind neked, mind a többi kintlevő bajtársadnak. Nagyon fáj, hogy az ünnepeket nem tölthetjük együtt, de tudjuk, hogy lélekben úgy is idehaza leszel szerető családot körében. Kérjük a jó Istent, hogy őrizze meg minden veszélyben és vezéreljen haza épen és egészségesen, minél hamarabb téged és minden magyar katonát, mert nagyon sok szerető szív várja haza mindegyiket aggóva és imádkozik értetek. Milliő csókot küld a mezei távolba szerető feleséged és gyermekeid: Bözsike, Évike és az összes rokonok és ismerősök.

Kutasi János honvédeknek (Z. 720): Szüleid és testvére jó egészséget, kelle-

mes karácsonyi ünnepeket, boldog újévet és még igen sok névnapot kívánunk neki és összes bajtársainak.

Papp István honvédeknek (Z. 502): Drága Pistukánk! Kívánunk neked nagyon sok boldog névnapot, adja Isten, hogy mielőbb viszontlássunk. Sok szeretettel csókolunk mindnyájan, szerető szüleid, bátyád és Böskékék. Nusika is üdvözlő.

Váradi Sándor honvédeknek (K. 600): Felesége, kislánya és anyósa kívánunk boldog ünnepeket és sok szeretettel nagyon várják.

Géczy Imre honvédeknek (K. 600): Kedves fiam! E szent karácsony alkalmából a jó Istentől minden jót kívánunk neked és összes bajtársadnak. Lélekben veled ünneplünk és szerető csókjainkat küldjük a messze idegenbe, kislányoddal együtt. Az újév alkalmával sokat gondolunk rád, a viszontlátásig, szerető anyád, feleséged és az egész rokoncsalád.

F. 458-ra üzeni Fekete István szabadságos honvéd: Idehaza vagyok szabadságon és innen üzenem a mi jó főhadnagy urunknak, a zászlós urunknak és bajtársainknak, hogy mi, akik most idehaza vagyunk az ottaniak közül, nagy szeretettel gondolunk reájuk. Mi, akik már voltunk ott, tudjuk, mennyi szenvedésen mennek keresztül és ezért kérjük a mi jó Istentől, hogy segítse haza mindnyájukat, mert náluk nélkül a szeretet és béke ünnepe sem ünnep számunkra.

Polgár Jánosnak (Z. 388): Boldog ünnepeket és sok névnapot kíván felesége és kislánya, Géza, valamint Lehet, Kiss és Török család.

Üzen a front...

Szaniszló József és Szász András honvédek (K. 605) üzenik szüleiknek és hozzátartozóiknak, hogy jól vannak, egészségesek, nincs szükség az aggódásra. Egyben kéri a nagyváradi teányokat, hogy több levelet írjanak és levelükkel egy kis szórakozást nyújtsanak.

Borbély József honvéd (K. 743) írja: Üzenem édesanyámnak, testvéreimnek és az összes ismerősöknek, hogy ne aggódjanak értem, jól vagyok, nincsen semmi különösebb bajom. Üdvözlők és csókokat mindenkit, kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánok.

Rácz Zsigmond honvéd (K. 743) üzeni Pályiba édesanyjának, hogy jól van, kellemes ünnepeket és boldog újévet kíván az összes ismerősöknek.

Üzenet a Z. 421 tábori számról: Mindnyájan jól vagyunk. Kellemes és boldog karácsonyt és újévet kívánunk feleségünknek, szüleinknek, rokonainknak és minden jó ismerősöknek: Benkő József tiz, Kovács Béla Tűz, Béla, Szabó Kálmán Szarka Sándor, Szabó János, Petőh Károly és Lukács István honvédek.

Matta Sándor szakaszvezető (K. 492) üzeni szüleinek, jól van, sokszor csókolja őket, rokonait, ismerőseit üdvözlő. Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván.

Mészáros József ővezető (K. 492): üzeni feleségének, szüleinek, testvéreinek, összes rokonainak és barátainak, ismerősöknek, továbbá a Szent László nyomda vezetőségének és nyomdai személynének: jól van, szeretettel gondol reájuk, ezúton is kíván kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet. Kérem sürűbben írjanak, mivel egyetlen összekötőkapocs a tábori posta az otthonnal a legkellemesebb szórakozás a levélolvasás. Veress úrtól a lapokat köszönettel megkapta. Szeretettel csókolja hozzátartozóit.

Papp Aladár honvéd (K. 492): üzeni Kálvária utca 26. Petrovite Áginak, hogy a levelet megkapta, nagyon köszöni. Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván, sok levelet vár, szeretettel üdvözlő mindnyájukat.

D. Kiss Miklós honvéd (K. 492) küldi szeretetteljes csókjait szüleinek, testvéreinek, rokonainak Vésztőre. A Magyar Lapokat olvasó leányokat szere-

Szabó Ferenc Gyorsíró- és gépiróiskolájában

Sal Ferenc utca 12. Tel.: 29-78.
Eng. sz.: 3529/1941-42. Kellő számú jelentkezés esetén jan. 5-én új tanfolyam kezdődik. Jelekezés jan. 5-től. Vidékieknek 85 %-os vasúti kedvezmény.

Biharmegyei Takarékpénztár

a Magyar Bank és Kereskedelmi RT. Leányintézete
Alapítási év: 1872 Központ: Nagyvára
Telefon: 24-89, 20-58
Fiókok és közraktárak: Nagykároly, Érmihályfalva
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

tettel üdvözli messze orosz földről. Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván mindnyájuknak.

Schmith Antal honvéd (K. 492) üzeni feleségének, szüleinek, testvéreinek és rokonainak, hogy jól van, egészséges, szeretettel csókol mindenkit. A kislányát, Pityukát sokszor csókolja. Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván mindannyiuknak. Sok levelet vár.

Csuczor Sándor honvéd (K. 492) üzeni Jákóhodosra szüleinek, hogy jól van, a csomagot megkapta. Kíván kellemes karácsonyi ünnepeket a szüleinek és az összes ismerőseinek. Levelet vár.

Osváth Géza honvéd (K. 492) üzeni, hogy ne aggódjanak miatta, jól van, sok levelet vár, ugyisintén az összes ismerőseiket is üdvözli. Szüleinek, rokonainak és jó barátainak kellemes karácsonyi ünnepeket kíván.

Balogh József honvéd (K. 492): üzeni édesanyjának, hogy jól van, egészséges. Az összes ismerőseiket üdvözölve, kellemes karácsonyi ünnepeket kíván.

Szimák Lajos honvéd (K. 492): üzeni édesanyjának Nagyváradra és feleségének Kolozsvárra, hogy jól van, ne aggódjanak miatta. Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván.

Kurucsó József őrvezető (K. 492) üzeni szüleinek, testvéreinek, rokonainak és ismerőseinek, hogy jól van. Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván. Hozzá tartozóit csókolja, levelet vár.

Rabkönyvek csillantak a karácsonyi fényben

Nagyvárad, december 24. Hosszú, félhomályos lépcsősoron haladunk lefelé. Minden fordulónál szuronyos őr. A nehéz, szürke vaslag falak duzzadt balthajtásai szinte alotta préselik a levegőt mintha a szűk nyílások sulyos vasrácsain az sem tudna szabadulni. Fogház épületében járunk, mindenfelől nehézléptű, darócruhás rabok gyülekeznek. Karácsony megünneplésére ké szülnönek.

Szomorú, nyomasztó csönd ül meg a lelkeket. Csak a kopott falépcsőkön dübörgő hosszú fegyversorok szótlan zaja bántja a fület, amint nehéz lelkiterheikkel görnyedten vonulnak házikápolnáik felé. Dél előtt műsoros előadást rendeztek, most Isten házában kereshetnek megkönnyebbülést, hogy magukbaszállva járulhassanak majd a Megváltó ünnepét jelképező karácsonyra elé szerény ajándékaikat átvenni.

Ott szorongának már a kápolna padsoraiban. A lelkész karácsonyról, a szeretet ünnepéről beszél, amikor mindenütt csak a nagy megbékélés lesz urra Krisztusnak, büneink Megváltójának születése évfordulóján. A szeretet, a család az otthon, a jószág jézusi példázata egyszerre szíven üti a néma sereget s az eltévesztett élet felismerése most fájóbb volt e percben mindennél. A múlt a család, a gyermek, a szülő az elhagyott Jézus, mind ott jár most a tömött padsorok között s a szörnyű találkozás kínzó látomása drámai tetemrehívással markolt az, elfásult, üres lelkekbe: sirtak zokogtak a darócruhás rabok...

A szétáradó fényőllat még ebben az iszonyatosan rideg környezetben is engesztelő melegséget varázsol. Ott áll egy plafontverő, szikrázó fa a folyosó végén. Rabok állják körül és énekelnek. Karácsonyi dallamok töltik meg a nagy komor épület min-

Kovács János cimfestő mester
Hlatky Endre-utca 6 szám

Transzparensok, reklámok, üveg és bádóg cimtáblák legművészeibb kivitelben legolcsóbb árban.

Ez nem reklám, hanem jó tanács mindenkinek

télen is

Nagyvárad Dréher Haggenmacher
sört kell inni

mert minőségben vezet, dús tápértéke van, véd hideg és betegség ellen, olcsó, mert korlátlanul kapható és pótolja a háborús konyhát.

den kis zugát. Pásztorokról, angyalokról, Jézus születéséről zenének betlehemi dalokat a bűnök bünhődői. Tán olyan is van közöttük, aki most mondta ki először életében Jézus nevet. De ahogy ott állanak félkaréylan, összekúcsolt kézzel a karácsonyi gyertya csillogó fényében, mintha megnyihlúlnék az elfásult vonások mintha valami nagy megtisztulás kezdődne a terhes lelkekben, mintha a szabadság utáni vágy mellett egy új élet utáni vágy is fogamzozna...

talmas ajtó rozsdás zára, még tükörig kísér bennünket a kép. Már messze járunk, de mégis mintha nehézségi, hosszú, vasrácsos folyosókon haladnánk. Még látjuk a kisirtszemű, borostásképű görnyedt rabokat, ahogy mohón kapnak a karácsonyi puha kalács után. Messze kísér bennünket szent énekük...

Felejtethetetlen megrázó élmények kararognak bennünk. Ma még a keservesen vezeklő rabok is égfelé fordulva rebegik:

Dicsőség a mennyben Istennek, béke a földön az embernek... KISKUN

Közvetíti a rádió a Szentatya karácsonyi szózatát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Magyar Rádió, amennyiben a légköri viszonyok megengedik, december 24-én 15 óra 05 perckor közvetíti a Szentatya karácsonyi szózatát. A közvetítést ugyanaznap 21 óra 40 perckor megismétlik. Amennyiben a közvetítés műszaki okokból nem sikerülne, a rádióbeszéd tartalmát nem sokkal a beszéd elhangzása után, magyar nyelven ismertetik a hallgatókkal.

Zürich. (MTI.) Chiassoból jelentik: A pápa ügy intézkedett, hogy a misemelyet 24-én celebrál, délután 5 órakor kezdődik. A pápa miséjét a vatikáni rádió közvetíti.

Műsoros délután a Szent József-telepi Kulturházban

A Szent József-telepi Kulturház folyó hó 26-án, karácsony másodnapján délután 4 órai kezdettel, a Kulturház nagytermében megismétli a már nagy sikerrel előadott Szigligeti Ede népszínművét, a Cigányt. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a műsorok már is reudelkezésre állanak a Kulturház vezetőségénél. Az érdeklődőket ezuton is meghívja a Rendezőség.

Szemüveget

Mindenki

Mindenkor

RÓZSÁTÓL

Nagy Sándor utca 1.

Szőrmét

Bundát

karácsonyra

Halásztól

Tel.: 18-90

Kazinczy F. u. 4.

Ujra elesedesül minden. Hangtalan fegyencsorrá válik ismét a tömeg s tompa dübörgéssel haladnak lefelé a hosszú falépcsőn celláikba a nehézléptű darócruhás rabok. Utközben mindegyik egy-egy kis kalácscipőt, cigarettát, szaloncukrot és imakönyvet kap. Az udvaron keresztül egy szomorú fűz mellett halad el utjuk. A szomorú fát egy őstehetség raboktól így énekelte meg:

Mintha csak félne magasba nézni: Vékony ágai lankadtan csüngenek, Földre szegezett, árnyékolt szemén Szivárvány színben égnek a könnyek. Mint egy feketén gyászoló özvegy. Ha búsan ül a sirmenti padon, Olyan e fa a fogházudvaron. S szeretném tudni, mi bántja vajjon? Miért susog olyan bánatos kedvet Talán epedve várja a taraszt...? Vagy a kedvesét vesztette el. S nincs ki szívében örömet fakaszt? Halkan susog, de én megértettem. Tudom már mi fáj oly nagyon neki: Szegényli, hogy itt él bűnösek között, S alig mer olykor feltekinteni. Ez fáj neki... Ez a csunya élet... Ez a rohantó összerúszóság. Ahol mindent csak az irigységnek Selyembe burkolt moeskos férgé rág.

Te talán eddig nem vetted észre. Hogyha erre jársz megfigyelheted. Hogy csillogakönny ködfényű szemén. Smilyen szomorúan bölingal neked...

Amikor becsikordul utánunk a ha-

Karácsonyi séta a Hangya boltban

Egy intézmény, amelynek alkalmazottai elégedettek és kötéldeggzettel állják a közönség rohamát

Nagyvárad, dec. 24. A monumentális Sas-palota passageja alatt, a reggelt jelentő vasárca széthúzása után alig jár körbe szlámlapján az óramutató, benépesedik a környék. Még nincs itt az üzletnyitás ideje, az alkalmazottak közül is még csak azok tűnnek fel és sétálnak egyet a Sas előtt, akik a legfrissebbek. A tömeg, mert hiszen lassan valószínűs tömeg verődik össze, merre tekintettel figyel egy másik vasárca: mikor nyit a Hangya, mikor lehet benyomulni az ígért földjére, mert a Hangya Szövetkezet Ruházati és Háztartási Boltja valóban így szerepel Nagyvárad és a környék vásárlóközönségének köztudatában.

Ezen viszont nem lehet csodálkozni. A mai neliéz anyagellátás idején a közönségnek kifejlődik a tizenkilencedik érzékszerve és biztosan tudja, ha vásárolni akar bizonyos cikkeket, felesleges rónia az utcákat, van egy üzlet, ahol teljes bizalommal vásárolhat, ahol nincs „fekete árú”, mert ami valóban rakomány van, az azért van, hogy a vásárló közönség minden különösebb utánjárás, protekció, vagy külön díjazás nélkül megkapja azt, amire szüksége van. A Hangya-bolt tehát ma indokoltan egyik legfontosabb centruma a nagyvárad kereskedelmi életnek.

ÜZLETNYITÁS UTÁN...

A Szent László-téri négy toronyóra egymásután üti a nyolcat. Az alvó üzletek ébredni kezdenek, rolıcsattogástól visszhangzik a környék. Ugyancsak ebben a pillanatban a fővárosi nívójú Hangya-üzletben mosolygós arcú, szolgálatkész hadsereg már állja is a közönség rohamát, megállás alig van e szinte megváltásként jön az a boldog pillanat, amikor ismét összecusukodik a vaskerítés és elpihen a Sas-passage. A Hangya üzlet két éves működés után ma már szinte nélkülözhetetlen tényezője Nagyvárad kereskedelmi életének. Valóság-gal hivatást teljesít, mert a kontingen-sen felül is kap árút és ez mind a város ellátásához a legnagyobb mértékben járul hozzá.

LEGFONTOSABB A MEG- ÉLEGEDETT SZEMÉLYZET

Csak egy napot ragadunk ki: kedden például 1600 fizetési blokkot számláltak össze. Ez ezerhatváz vásárlót és legalább háromszoros látogatót, érdeklődőt, kérdezősködőt jelent. A Hangya személyzet tehát, a közel hatvan főnyi gárda feladata magaslatán áll, amikor ezt a munkát szinte hibátlanul látja el. Viszont ezt csak úgy tudja teljesíteni, hogy a vállalat is mindent megad alkalmazottainak. Az évközben többször adott beszerzési eegély, a napokkal ez-előtt kiosztott karácsonyi ajándék, a társas összejövetelek, a nyári kirándulások mind ezt a célt szolgálják. Erről beszélgetünk dr. Kozma Gyula cégjegy-

zövel, a Hangya országos ruházati osztályának vezetőjével, aki a karácsonyi forgalom ellenőrzésére és hivatalos megbeszélésekre érkezett Nagyváradra.

— Az csak természetes, — mondja a cégvezető. — hogy a legmesszebbmennyőn foglalkozunk alkalmazottaink magánéletével is. Ahol kell, segítünk. Az évenként szokásos segélyeken kívül szükségszerűen külön segélyeket is adunk. — születés, halálestb. — azonkívül betegünket a budapesti szövetkezeti kórházunkban ápolatjuk, az összes költségek fedezésével. Külön gondoskodás tárgya a Hangya tanulószemélyzet, ezidén ruha- és lábbeli-ellátásban részesülnek.

— A vezetőség teljes mértékben méltányolja azt az idegmunkát, amelyet alkalmazottaink végeznek. Külön figyelni kell a vásárlókat a láncereskedelem megakadályozása céljából, a vásárlási könyv kezelése, stb. ugyancsak meglehetősen gondot okoz.

— Ismérik az alkalmazottak a különféle rendeleteket?

— Ez csak természetes. Állandóan tájékoztatjuk őket a textilárúsítással kapcsolatos különféle rendeletekről, amelyek megnehezítik és lassítják a munkát. A rendeletek megtartásához szigoruan ragaszkodunk, ennek ellenére merülnek fel panaszok, amiket elkerülni nem igen, lehet egyrészt az idegtülfeszültség, másrészt az egyre növekvő igények miatt, amiket kielégíteni képtelenség.

HANGYA SZÖVETKEZET A KERESZTÉNY KERESKEDELMERT

— Hogyan gondoskodik a Hangya az utánpótlásról?

— Nagy súlyt helyezünk a keresztény kereskedő utánpótlás nevelésére. Ennek szükségét a mai időkben felesleges indokolni és magyarázni. Tanulóinkkal külön, rendszeresen foglalkozunk, a központ támogatásával gondoskodunk az utánpótlásról.

— Az utánpótlás nevelését szolgálja még az is, hogy állandóan alkalmazunk a rendszer létszámon felül az ország különböző részeiről ideirányított fiatal segédek a Hangya központi ösztöndíjalap terhére és aszerint, ahogy beválnak, irányítjuk más városokban működő szaküzleteinkbe. Erre különösen büszkék vagyunk, figyeljük, selejtezzük őket nemcsak a szakmai dolgokra helyezzük nagy súlyt, hanem az erkölcsükre is.

A HANGYA, MINT A KÖZ- ELLÁTÁS TÉNYEZŐJE

A szövetkezeti bolt nemcsak a város közönségének ellátása terén jelent többletet, a különféle népruházati és inséges akciókat is a Hangya bonyolította le. A helyi hatóságok és társadalmi egyesületek szegényfelruházási és kará-

csónyi akciójában felbecsülhetetlen munkát fejtett ki, a ruházati anyaggal való ellátás alig volt elképzelhető a Hangya segítségével nélkül. Nagyvárad csak hálás lehet azért az emberfeletti munkáért, amelyet kifejt. Komolyan irányított, rendszeresen ellenőrzött intézmény működik a Sas-palota alatt, amely oda juttatja az árút, ahova kell.

Felsőbb intézkedésre a karácsony előtti napokon a déli órákban nem tart ebédszünetet a hatalmas üzem. A vásárló közönség állandó hullámzásban van, jön, szétneéz, érdeklődik, még válogat is, vásárol és átadja helyét a következőnek. A munka zavartalanul folyik. Jó látni ezt a mozgalmas életet és arra gondolni, hogy a nagy Hangya-család nemcsak saját alkalmazottaival törődik, hanem teljesíti mindenki kívánságát, amennyire lehetséges e

amennyire az ötödik háborús év szernyi nehézsége engedi...

A BUZA A MAGYAR FÖLD ARANYA

HELYEZZE PÉNZÉT BUZAKÖTVÉNYBE

Mi a magyarázata a búzakötvény nagy népszerűségének?

Alig néhány napja lehet vásárolni a magyar pénzpiac új értékpapírját, a most kibocsájtott búzakötvény-kötvényt s szinte hihetetlen, hogy máris milyen népszerűsége telt szert ez a kötvény. Kiderült, hogy okosan, ötletesen járt el a kincstár, amikor a buzához kötötte az új értékpapírok árát, mert ezzel igen nagy bizalmat szerzett a legegyszerűbb egzisztenciák között is ennek az új értéknek. A közönség szinte megostromolja azokat a helyeket, ahol a búzakötvény vásárolható.

Ha az igazi okát kutatjuk a búzakötvény rendkívüli kelendőségének, elsősorban azzal magyarázhatjuk, hogy a búzakötvény-kötvénynek lefelé mindenkorra biztosítva van fix árfolyama, mert az a búzának mai és a kötvény-kibocsátásánál alapul vett mázsánkénti 40 pengős ára alá nem eshet. A címletek névértéke tehát akkor sem változik majd, ha a buza forgalmi ára egy időben pld. nem 40, hanem csak 36 pengő lesz. A kötvény ebben az esetben is a névérték után hozza meg a

30%-os kamatot. Ilyen kitünő értékpapír nagyon régen nem került már forgalomba a magyar piacon és a címleteket úgy alapították meg, hogy azokhoz a kistöke is hozzányulhasson, ugyanis már 200 pengős kötvény is vásárolható, mely a 40 pengős alapárát véve, 5 mázsa búzáról szól. Megjegyezzük különben, hogy tőkebefektetésre többek között azért is célszerűek ezek a kötvények, mert nemcsak a tőzsdén vezetik be azokat, ahol bármikor érvényesíthetők lesznek, hanem üzleti biztosítékul és bányapénzült is felhasználhatók majd, továbbá a gyámoltak és gondnokoltak pénzét is szabad búzakötvényekbe fektetni.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Botrány.
BELVÁROSI: Azur express és Donparti karácsony.
CASINO: Pénz áll a házhoz.
KORONA: Kettesben.

Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltó Bank R.T.

nagyváradai fiókja

Szent László tér és Hlatky E. utca sarok.

Telefon: 24-95

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Budapest

leányintézete

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Erdélyi hitelkeretben ötéves 5.5%-os kedvezményes kölcsönöket folyosít.

A lovagkirály öröksége

Irta: Balázs Zsigmond

A közelmúlt napokban zajlott le a nagyváradi „Leventenap”. Bensőségesen szép ünnepség keretében hirdette ki az Ifjúság Honvédelmi Nevelésének vezetője a Szent László oltalma alatti levente-kiképzési évet. Vitéz Bélay Alajos altábornagy, az ifjúsághoz intézett szövegében többek között ezeket mondotta: „ti lesztok a belső front legmegbízhatóbb erősségei”.

Nem a véletlen játéka annak köszönhető, hogy a mély vallásosságban és magyar erényekben tündöklő nagy királyunk emlékének szentelik az új levente-kiképzési évet és — úgy érezzük — lelkiismeretbeli kötelességünk most: szent karácsony ünnepén elvonultatni, legalább nagy vonalakban, olvasóink szeméi előtt a keresztény magyarság eszményi hőségének évszázadokat túlélő dicső erényeit és azt az eszméi örökséget, melyet minden idők magyar nemzedékének hagyott.

E szent örökséggel hiven kell sáfárkodnia hazánk minden lakójának, de különösen „Bihar-Várad” minden magyarjának kell előljárnia a példadásban, hiszen az ősi bihari földhöz a legbensőbb kapcsolatok fűzték Szent Lászlót, itt élte le ifjúságát, szívesen járt e vidéken s utolsó kívánsága szerint bihari földben helyezték örök pihenésére is.

Emlékezzünk tehát a kereszténység szent ünnepén egyben az új levente-kiképzési év küszöbén Szent Lászlóra, a szív és érzelmek emberére, a daliás királyra, a magyar keresztény és emberi erények mélységesen vallásos megismerésére és elevenítsük fel ránk hagyott jézusi és magyar örökségét.

Szent István halála után, mintegy négy évtizeden át a magyarság élet-halál harcát vívta önállóságáért, függetlenségéért, melyet az árnyékkirályok megmondolatlansága és a nyugati császár kapzsisága veszélybe döntött és amit aztán az 1077-ben trónralépő vitéz László állított helyre, biztos alapokra helyezve az István által alapított új magyar keresztény királyságot.

Milyen emberi adottságokkal ru-

háza fel a Gondviselés Lászlót, hogy ki tudta vezetni sokat szenvedett népét a megpróbáltatások örvényeiből? Tettei, törvényei, intézkedései, egész bölcs országlása adnak erre magyarázatot. „A magyarok igen keresztény királyban” legsajátosabbak minden lelki emelkedettség mellett a gyakorlati elme és a katonai erények. Jellemében erő volt erőszakosság nélkül, bölcsesség megalkuvás nélkül, mély vallásosság tündöklő lovagoóság és ragyogó vitézség. Bálványozott mintaképe volt nemzetének, mely legendákkal és mondákkal övezte körül a csodás hős emlékét. A népi léleknek e termékei igazolják, hogy mennyire összeforrott nemzetével. És megérdemelten, mert *nemzeti és keresztény hős volt egyszemélyben, megalapítván a magyarság előtt a keresztény vallás nemzeti jellegét s ezzel mintegy a zárókövet tette fel a Szent István által elkezdett épületre. Nagy volt mint hadvezér és uralkodó, kimagaslóan igazságos, de szigorú, mint bíró. Előtte az a magas szűz cél lebegett, hogy országát nagyvá és tiszteltté tegye a külföld előtt, befel pedig nemzetét megerősítse, népét boldoggá tegye. Európai tekintélynek legjobb bizonyítéka, hogy az akkori uralkodók őt szemelték ki az egész Európából összesereglett keresztelhadak fővezéréül.*

Most, a XX. század derekán ismét kereszties háborúban vagyunk és a magyarságnak ismét élet-halál harcot kell megvívnia a kereszt jegyében éppen a levente-jelszóval kifejezett szebb magyar jövőért. Meggyőződéssel hirdetjük, hogy — *ha élni akar a magyar ezen a több mint ezer éve annyi vértől és könnyel áztatott magyar földön, akkor a vallásosan büzgő és igaz magyar király eszméinek és jellembeli tulajdonágainak örökösévé kell lennie.*

Belpolitikai szempontból Szent László célkitűzésének: a nemzet megerősítésének fokozottabb megvalósításra kell találnia. *Vajjon mit szólnának a „kegyes, de szigorú király” törvényeihez a mai feketepiac hősei? —*

Nagyváradi Takarékpénztár

Erdekközöségben

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesülettel

Nagyvárad, Rákóczi-ut 6. Telefon: 12-17, 15-43, 20-44.

Fiókok: Elesd — Margitta — Nagyszalonta

Beléteket előnyösen kamatoztat!

Az erdélyi hitelkeretben gazdálkodnak, kereskedőknek és iparosoknak 5 1/2%-os hiteleket folyósít hosszabb lejáratra.

Keresztény kereskedelmi és középipari kölcsönöket nyújt anyaintézte utján.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával!

Karácsonyi zsoltár

Irta: ZSADÁNYI NAGY ÁRPAD

Megszületett Jézus,
Harcok hajnalán
Add, hogy hófehéren
Szálljon fel imám!

Markába szorít már,
Uram, a Gonosz,
S nem tudunk itélni,
Mi igaz, mi rossz.

Lelkünknek rózsái
Lehervadtak rég,
Csak tövisünk maradt
Bántani elég.

Habzsolni tudunk csak,
Rohanni tovább,
S nem gondolunk közben
Magunkra és Rád.

Nem keresünk többé
Csendet hófehért,
Csak magunkban búzgó
Mástól ömlő vért.

Csak harcot, csak sarcot,
Kéjt és könnyeket,
Ne fordítsd el tőlünk,
Krisztus, a szemed!

Add, hogy adni tudjunk
S ne legyen bére,
Add, hogy megjavuljunk
Magunk ellenére!

Add, hogy jó legyek én
És a többiek
S mindenki szeresse
Azt, akit szeret!

Makkai Sándor:

„A fejedelem rózsája”

A Nemzeti Könyvtár december hó 1-én egy ragyogó történelmi novella az ifjúság nevelés kötetet ad olvasói kezébe. A remekbeszabott írók Makkai Sándor Makkai Sándor „Az élet fejedelme” című művében jelentek meg. Ezekből az írásokból a magyar történelem léghőre árad felénk.

Tiszta irodalom, beszédes történelem, nemes olvasmány. Az értékes füzet ára csak 40 fillér. Minden magyar ember ezt olvassa. A kitünő kötetet Szalmás Béla festőművész illusztrálta s látta el borítólappal.

Vitéz Talvaj Gyula

női divatszabó divatszalonja

Telefon: 15-84

Hitler Adolf-u. 61.

SZABÓ JAKAB

Aszfalt, beton és kövező utépitő vállalkozó

Nagyvárad, Szeptember 6 uka 51. Telefon: 26-37

Törv. bejegyzett cég 362/192—2451 1942. szám.

Leventék! Kik a belső front és a magyar jövő biztosítéka vagytok, a szentkirály nevében tegyetek fogadalmat karácsony szent ünnepén arra, hogy egy, tiszta lelkiességéből fakadó fehér forradalommal kiűzitek a közéletből az üzérkedőket, a nemzeti vagyontolvajait! Ezt várják tőletek századunk magyar kereszties vitézei, a harctéren küzdő magyar honvédek, kik évezredek multunkhoz méltóan életüket áldozva tarlóztatják fel keresztény vallásunkat, családi életünk szentségét eddigi nemzeti és egyéni munkás életünk eredményét sárbatiporni akaró s világhódító útjára elindult keleti kolosszust.

Szent László vitézi erényeinek örökségeként tudatunkba kell vésnünk azt aényt, hogy a *katonaszellem ma már nemcsak az egyenruha képviseli, hanem az egész nemzet. Polgár és katona, nő és férfi egyformán birtokosa és őre.*

A lovagkirály eszméi örökségével a maguk erejéhez mérten hiven sáfárkodtak a nagyváradi népiskolák, amikor 700 magyar gyerek közreműködésével karácsonyi színházi előadást rendeztek s ennek tiszta jövedelmét, mintegy 3000 pengőt szegénysorsú iskoltársaik lábballal való ellátására fordítják. *Győzött tehát a magyar gyermekszívekben a megszületett Jézus!*

A Szent Lászlóhoz hasonló, mélyen vallásos, krisztusi lélek kell ahhoz a magyar öntudathoz, hogy felemelje népünket magas szűz célok látására. Isten imádata, a haza és a nemzet egyéni gögtől, önzéstől, anyagiasságtól mentes, mélységes szeretete az a lelki alap, amelyre valóban felépülhet a jobb, biztosabb magyar jövő. Az ehhez vezető nagy magyar út: építő Isten-hit, cselekvő hazafiasság és testvért segítő szeretet. Mindezt megvalósíthatjuk az immár megszületett és örökéletet nyert Jézus evangéliumából, úgy, amint azt annakidején megtanultak és magáévá tette a pogányverő László király.

A bihar-váradai püspökséget kialakító és az 1095-ben itt eltemetett Szent Lászlónak lelkiességéből fakadó nagyszerű örökségünknek, a valóban hősi és krisztusi életszeméletnek kell áthatnia nemcsak leány — és fiúleventéinknek, de minden magyarnak lelkét. A lovagkirály eszméi örökségének gyakorlati birtokosaivá kell lennünk a mindennapi életünkben, hogy hű sáfárokként, reménységgel fohászkozhassunk 1943. háborús karácsonyán a szabadságszerető népek hatalmas Istenéhez egy szebb embertibb, krisztusibb, magyarabb jövőért.

Papp György karácsonyi meséje:

Fekete veszedelem a körösparti Pácizs mellett Biharországban

Három vakmerő kalandor a feketék között

(Nagyvárad, karácsony hava.) Rövid előjáró beszéd, ezuttal elmaradhatatlan. A szokástól eltérően ugyanis nem akarok csetleni-botlani a rosszul kitaposott stílusos riport utján, ahelyett kölcsönveszem az ifjúsági írók, Verne Gyula, May Károly és társai kitűnően bevált módszerét s a szép gyermekkor világába merülve, felépíteni korszerű barangolásom történetét, amely természetesen a feketék birodalmába vezet.

Történetünk hőseit helyszűke miatt igyekszem a lehető leggyorsabban mozgatni és bebizonyítani velük azt, hogy kevés agyafurtsággal feketéző emberektől is lehet maximális áron vásárolni. És most lássunk hozzá a hihetetlennek tűnő mese elmondásához.

I. FEJEZET,

amelyben megismerkedünk néhány derék urral, majd egy országgraszoló fogadás után útra kel három főhősünk és Csütörtök

1943. december 18-án este záróra előtt 39 perccel a váradi Újságíró Klub könyvtárszobájában sűrű füstfelhőket eregettek a levegőbe a klub törzstagjai. Halkan és fölényesen vitéztak arról, hogy meg kellene alapítani a háromszázadik egyesületet, amelynek címe a N. E. E., illetve a Nemegyesült Emberek Egyesülete lenne. Ekkor felállott Sir Davack, a klub bölcsé és végigsimogatva szakállá helyét derűs vigyorgással kijelentette:

— Uraim! Önök felesleges fecsegéssel pazarolják az időt. Az egyesületet megalapítani lehetetlen, mert olyan ember nem született városunkban, aki ne lenne egyesületi tag!

A törzstagok csüggedten elejtették ezt a tervet, de felvettek helyette másikat. Alex von Rombach a fogadásáról híres dúsgazdag lovag kényelmesen hátradől a klubszéken és Don Ma-Rasztalló, Pap-Ramorgó és Don Kihote felé fordulva feltette a kérdést:

— Uraim! Lehetséges-e 1943. decemberében maximális áron hozzájutni a karácsonyi ebédhez szükséges élelmiszerekhez? Ugy-e hogy nem!

Ma-Rasztalló, aki mindenkor minderre ellentmond, meggondolatlanul válaszolt:

— Én mondom, hogy igen! És ezt ha kell, be is bizonyítom!

Rombach lovag úgy ugrott fel, mint akit vipera csip meg. Sir Davack, a bölcs azonban leintette, majd átvette a beszéd fonálát.

— Uraim! Ez a kérdés napjaink legizgalmasabb problémája. Viszont a

karácsonyi ebéd minden idők legideálisabb eseménye volt. Sertéskaraj, kacsasült, lud... pecsenye, aranygaluska, töltöttkáposzta már a középkorban...

— Tárgyral! Térjen a tárgyral! — törültek szájukat a törzstagok.

Rombach lovag az asztalra csapott, jelezve, hogy szót kér.

— Fogadást ajánlok fel arra, hogy Rasztalló barátunk állítása tévedésen alapul. 100 ezer rupiát fizetek 100 ellenében, ha Rasztalló 24 óra leforgása alatt maximális áron beszerez egy kiadós békebeli karácsonyi ebédhez való élelmiszerkészletet! Ehhez pedig szükséges liszt, zsír, tojás, tejföl, hús-félék, sajt, cukor. Végeztem!

Rasztalló ünnepélyes pózba vágta magát:

— Vállalom — mondotta, ha az úti-költséget fedezi!

— Vell! — nyult csekkfüzete után Rombach. — A művelet ellenőrzésére ezennel kijelölöm Don Pap-Ramorgó és Don Kihote de la Pece urakat. Stim!

Ezután a fogadási szerződést 12 pontba foglalták Rombach és Rasztalló felnyitották ereiket s a kicsurrano vért három csillagos konyakba csepegtetve, megitták.

— Méltóztatnak tudomásul venni? — kérdezte végül Rombach.

A klubtagok leverték szivarjaik hamuját és megilletődve bólogattak, majd jóváhagyták Csütörtök szolgáló kinevezését.

II. FEJEZET

amelyben útrakel a „Hat tyúk”, Rasztalló sárkánytejet szop, Csütörtök hecsapja a feketéket, Ramorgó naplója.

December 21. Kedd. Hajnók a „Hat tyúk” útrakészen ringatózik a Körös hullámain, Rasztalló a parancsnoki hidon áll és meghatottan hajlong a Kishidon szintén hullámozó tömeg felé. Ezernyi kíváncsi látni akarja a hőst, aki a vakmerő vállalkozást végrehajtja. Mürostos kendőket lobogtat a nép. Don Kihote mereven és áhitattal csókot int Eszmeraldája felé, én pedig a Duleiána felé pislogok, lúdtollamat faragva.

Most fülsüketítő csörömpöléssel felhúzzák a vasmacskákat, nyugati szél kapaszodik a főárboc vitorlájába s hajnók métoságteljesen útrakel kelet irányában. Rövid idő múlva az északi szélesség 18 fokára óránként 20 csomó sebességgel haladunk a 2 láb 6 hüvelyk mélységű vizen...

...Délelőtt 10 órakor Rasztalló a parancsnoki hidon messzelátóval fi-

MOKOS

Alapítva: 1868

Nagyvárad

kelmefestő,
vegytisztító
kékfestő

Gr. Csáky István-u. 15
Kossuth Lajos-utca 2

Telefonszám: 12-13

gyeli a téli ködben derengő láthatárt. Közös szolgánk Csütörtök kalózkalandokát mesél Don Kihote lovagnak, aki a kormánykerék mellett ül és szemmeláthatólag azon tűnődik, vajjon kinek adhatták el a váradi kereskedők azt a bizonyos 4000 méter flanelt, amiért jelenleg bajba jutottak. Fejét vakarva konstatálja, hogy a szép Eszmeralda milyen hálás lett volna 4—5 méterért...

... Fgphiva-Sarhai halászfalucska lakói a parlamenten sertést perzselték és miközben az áldozat teteme felett magasta csapott a szalmaláng, ellenséges pillantást löveltek a hajó felé. Távolról halkan zenélnek, minthogyha hárfát csegetnének, de egyszerre kiderül, hogy az ég beborul és nem hárfahangok sühannak a légbe, ellenben nyilzapor sühog a parti bennszülöttek táborából, jeléül annak, hogy megérkezünk a feketék földjére.

Rasztalló megállást ordít a parancsnoki hidon. Don Kihote gyenge izmai és a vitorlakötélekek megfeszülnek, hajnók hirtelen oldalra dül, zátonyra fut. Csütörtök üres hátizsákot szerel ránk és partaszállunk mindnyájan csodáljuk vezetőnk, Rasztalló hősi bátorságát, aki a falu vezetőjéhez levelet ír s ehhez ajánlólevelek sokaságát és élelmiszerjegyek tömegét mellékel. Közben a decemberi szellő felénk hordta egy ismerős dal szövegét a füstölő házak tájékaról; amely aszondja, hogy aszondja. Fekete, fekete fekete, fekete fekkette, A tojás fekkette, a kacsá fekkette Fekette...

Fekete, fekete, fekete, fekete fekkette A vaj, liszt fekkette, a tejfel kék...

Valamennyien sápadtan hallgattuk a különös dalt és a tam-tam tompa puffogását, amely veszedelmet jelen-

Tisztviselők, magánosok
kitűnő zamatu Jonathán, London
Pepin, Batul stb.

alma szükségletüket
méréskölt árban szerezhetik be
Jurcsáknál

Mussolini-tér Telefon 11-96

tett a bennszülötteknek szörnyű ellenségüket, a fehér vásárlás közeledtét. Rasztalló falfehéren, de biztatóan mosolyog ránk, majd kulacsából nagyot húz és emígyen szól:

— Ne féljenek szenyor és szinyorel! Valamint én sem félek a fogadás elvesztése miatt. Fogságba nem esünk, bátorságom rendíthetetlen, hiszen én, kimondom, sárkánytejet szoptam az imént!

III. FEJEZET

Versenyfutás a szalonna után. Csütörtök biliárdjátékos nomád nyelven cseveg. Megnyerjük célnaknak a feketé kalózkait.

Csütörtök tarsolyába helyezte a falu törzsfőnökéhez írott leveleket és megígérte, hogy már messziről jelezni fogja nekünk, hogyha a nagyfőnök engedélyt ad vásárlásra. Szavát beváltotta. Alig jutott át az egyenlítőn, már meg is fordult és távcsövünkkel figyelve érkezését dobogó szívvel láttuk, hogy szájában olajágat lenget a körösmenti szél. Megérkezve öröme nem ismert határt.

Mélyen meghajolt Rasztalló előtt s miközben az olajágat zsebrevágta, kitörő lelkesedéssel jelentette:

— Uram! Hatalmad nem dült el! A trónon becsületes ember ül, nem állunk csehül. Ellenben az itt lakó népek jámbor biliárdjátékos nomádok, akik csereberéből és lopásból tengelítik életüket. Eszerint megtörténhet, hogy némi agyafurtsággal, maximális áron vásárolhatjuk be a karácsonyi ebédre valót.

Rasztalló keblére ölelte Csütörtököt és Don Kihotét. Engem nem tudott, mert én akkor éppen pipára gyújtottam...

... Alkonyodott. Csütörtök üres hátizsákot szerelt ránk a magáéba pedig ravasz vigyorgással saogyobb mennyiségű pipadohánycsomagokat helyezett el. Don Kihote kardjára csapott, Rasztalló a tenyerébe csapott, mialatt én egy alumínium pénzén fiatal bennszülöttel fogadtam meg vezetőnek. Ezután gyalog utrakeltünk.

A Benschülött móc vezetőnk olyan gyorsan szedte a bocskorát, hogy nem bírtuk lépéssel. Erre a mőcnek pokoli ötlete támadt, Tarisznyájából gyönyörű szelet füstölt szalonnát vett elő és azt nyársra húzva zászló gyanánt lo-

Csillárokat,

villamossági felszerelést,

Rádiót

gyönyörű kivitelben

VACSI és DOBRIBAN-tól

Kossuth utca 7. sz.
Telefonszám: 27-38

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

Biharvármegye, Nagyváradtól 8 kilométer
49 %-os kénes, rádiumos hévzforrás

Rheuma, csusz, ischiás,

izületi bántalmak, női betegségek ellen, csonttörés után

Utolérhetően gyógyhatású!

Egész éven át nyitva!

Jászóvári prépostság kezelésében.

hogtarta előtünk. A műveletnek bámulatos hatása lett. Don Kihote tel-
üvöltött:

— Gyorsabban Ramorgól! Az ifjú in-
eselkedése példátlan. Ha lehet a szá-
lónnád zsákmányul ejtem!

A kis csapat — akárcsak Munkhaus-
ne báró futárja — a családok által
sarkalva, pillanatok alatt a bungal-
vok közé érkezett. Itt egy hatalmas
fekete ember fogadta a jövevényeket.

— Buná ziuva pretin! Cse doriz?
Luptyc? Kas? Karyne de Pork? Faine?
Zahár? Ovane? Lemne?

Csütörtök villámgyorsan lefordította
a dákó nyelvet, megjegyezve, hogy
fekete főnök barátjával tiszteli a tár-
saságot és azonnal a tárgyra tért, te-
jet, sajtot, sertéshúst, lisztet, cukrot,
tojást és fát ajánlva fel. Rasztalló
azonnal válaszolt:

— Szalem alajkum! Allah növezzze
rossza szakállad. A felsorolt élelmis-
szerek valóban kellenek nekünk, ter-
mészetesen maximális áron. Bizonyi-
tani akarjuk, hogy igenis lehetséges
engedéllyel szabott áron vásárolni a
fekete birodalomban.

— Jézapacsit! — hördült fel meg-
botránkozva a fekete.

Csütörtök közbevetette magát:

— Szinyore Rasztalló! Ha így foly-
tatod, a feketék felkoncolnak bennün-
ket. Engedd meg, hogy én tárgyaljak
a főnökkel szerencsés nyelven. Fejem-
mel biztosítom a sikert!

— Am egyen — válaszolta Raszt-
talló és egy szempillantással vissza-
parancsota hüvelyébe Don Kihote

kardját. Csütörtök a feketéhez for-
dult:

— Szólok hozzád! Epézepék apar
upurapaki hüpüék. Apaszt hipiszí-
pik, hcpgoy mapa epez ipis lepehe-
hetséges. Ellenben apa hápátizsápák
tepelepe vapan pipadopohányal. Cse-
repéhaa apadoom. Jopo?

A fekete arra felderült. bólintott és
intett embereinek. Ezek egyenként

Ne siettesd az időt, Sanyika!

szobbnak, jobbnak az eljövételt.

Talán azért is legszebb ünnepünk a
Karácsony, mert az örök emberi vára-
kozások legszebbike: az Advent előzi
meg.

A Karácsonytól mindenki vár vala-
mit. Az igazán elmélyült, benső életet
élő ember elsősorban magát a nagyszerű
lelki élményt, mely a Karácsony igazi
értelme. És azon túl, miután földi léte-
zése nem engedi elvonatkoztatni és füg-
getleníteni mindattól, ami a szűkre sza-
bott földi lét örömeit és szomorúságait
jelenti, — valami földi értelemben vett

szorban hoztak 1 kilós csomagokban
sertéshúst, lalacot, libát, kacsal, zsirt,
tojást, lisztet, vaját, tejet, ualacot, li-
bát, kacsal, zsirt, tojást, lisztet, majd
tejet, turót, sajtot, sőt a gyümölcs-
termelők néhány kiló cukrot is. Az
expedíció megbüvöltén állott a csoda
előtt. Don Kihote becsületes lelke
megnyugodott és eltűnődve kérdezte
Csütörtöktől:

— Mivel hálajuk meg a feketék jó-
ságát?

— Békepipával, azaz egy kis do-
hányal. Ezzel nem sértjük meg a
szerződést.

— Nem! — mondta Don Kihote és
Ramorgó egyszerre. Ekkor Csütörtök
a hátizsák dohányt a reketék közé
dobta, majd előszedve a maximális
ártáblázatot Don Kihote és Ramorgó
ellenőrzése mellett. Rasztalló kifizette
az árakat az ujjongó feketéknek.

BEFEJEZÉS

1943. december 23-án nappal tizez-
rek kíváncsi tömege előtt úszott víz-
sza a „Hat tyúk”. A kirakodásnál csak
a csoda menlette meg az expedíciót
attól, hogy az ujjongó nép meg ne ro-
hamozza a zsákmányt...

szobbnak, jobbnak, tökéletesebbnak, tisztább
örömet és meggyőzőbb vigasztalást vár
a Karácsony csodálatos misztériumától.
De legsugárzóbb várankozás — mely
az egész életet a későbbi felnőtt kor-
ban is végigkíséri és egyre tisztábban
ragyogó, örök lelki élménnyé nemesed-
dik — a gyermek karácsonyvárosa. Iz-
gatott s türelmetlen sürgetése az adven-
ti napok múlásának s a pillanat elér-
keztének, amikor megszólal az égi ceen-
gő — óh, mert földi hangszer nem ad-
hat ily földöntúli édes hangokat — s a
fényretárgult gyermekpupillák előtt ki-
tárul minden pazar pompájával s szep-
lötelen csillagárával: a szeretet.

Az örök Karácsony örök értelme.
Ragyogó szemű, angyatmosolyú kishá-
rátom, a négyéves Sanyika karácsony-
városa kívánczik itt most a krónikás
tolla alá.

Édesanyja, Advent első vasárnapján,
papírból huszonnyolcágú csillagot farag-
ott s ez lett Sanyika adventi naptárja.
Minden reggel, alighogy elszállt szemé-
ről az álom mesepilléje, egy ágacska-
t szakított le a papírcsillagról, s minden
fogyó csillagágacskaival rövidebb lett az
idő, mely a kitaruló Csodától elválasz-
totta.

Am Sanyika lassúnak találta a csillag-
tűskék fogyását s egy reggel ezzel a
kéreccsel állt elő:

— Édesapám, szakítsunk le egyszerre
három ágacska-
t a csillagról, hogy hamar-
abb legyen Karácsony!

— Nem lehet, kisfiam — oktatta az
édesapja — csak egyet lehet leszakíta-
ni, amikor felébredsz...

— Hát akkor legalább délután is sza-
kítsunk le egyet, amikor felébredek, —
alkudozott tovább.

...Más, békésebb időkben talán azt
mondanók a türelmetlen Sanyikának:
bohó gyermek, ne siettesd az időt, még
akkor se, ha Karácsony a cél, mely felé
haladsz. Mert hidd el, eljön majd a te
életedben is — gyorsabban, mint gon-
doldnád — a pillanat, amikor üstökön
ragadnád az elfutó időt, hogy egy per-
ce bár, visszahozza azt, ami észrevétle-
nül örökre elszállt: a csodák világát, a
gyermekkort. Amikor belerészegülz
majd — mint velem történt a minap —
egy dobozka kis pemetefüenkorba,
melynek ízével s illatával gyermekko-
rodban ismerkedtél, azóta nem talál-

koztál vele s most ez az íz, ez az illat
— ez a tenyérnyi kis cukorkádoboz
— egyszerre eléd vetíti azt az egész ra-
gyogó mesevilágot, melyet immár vég-
képp. visszafirhatatlanul elvesztettél.

De ma — ma talán igazat kell ad-
nunk neked. Mert ma. — bár tudjuk,
hogy minden múltó pillanat közelebb
visz ahhoz az állomáshoz, melyen túl
már elvész minden földi nyom, — mi
felnőttek is szívesen szakítanánk ki
néha kétmarékka a naptár lapjait, hát,
ha közelebb hozná e szörnyű apokalip-
tikus idők végét, böjtöl adventbe s
adventből böjtbe nyúló reménytelő vá-
rakozásunk égi jutalmát: a gyázdel-
mes, igazságos békét.

M. Fodor Viola

Levél a menyecszeágla

Küldöm e levelem Marjalaky Tibor
zászlós úrnak. Neked Tibikém fel a
mennyországba...

Emlékszel Tibikém a láрма lábuj-
hegyen járt: csend volt a szerkesz-
tőségben. Némán, feketén aludtak az
írógépek, a géptérem felé a hallgató
sötétben szökött ki a fény — éjszaka
volt.

A kopasztott kis fény árnyékában,
amit karácsonyra állított fel valaki,
hajolt össze úgy a lelünk: beszélget-
tünk.

Simogató mosollyal nyitottad fel
fiatal életed színes mesekönyvét. Ré-
gi fények, régi kacagások, reményke-
dő tervek, lázas vágyak ébredtek sza-
vadban s elébeszöktünk ketten az
lőnek.

Emlékszel, hogy megértettük egy-
mást? Hogy fogtuk egymást kezét az
álmok országútján s lépdelünk magu-
biztosan füttyös kedvvel, mint csak
mi tudunk fiatalok. Szegények és
boldogok.

Örömszemed — emlékszel Tibi-
kém — eközben fedezte fel a kis
Jézuska fáján azt a véletlenül ottma-
radt angyalacot. A poros csillár fé-
nye gyémánttal szikrázott fel szemed-
ben, szádról pedig melegen bugyant
le a szó: gyermek... édesapám...

Hittünk akkor mindketten, remény-
ség gyult szemünkben s megérettünk
— talán először — a magunk boldog-
ságos szeretetét.

És azon az éjszakán talán te is a
legszebb arcról álmodtál...

Hull a hó: karácsony este van a
földön Tibikém!

Milyen simogató a csendje... a kis
Jézus tipeg a szeretet fehér ingében
a szívéhez. Olyan békesség van, mint
akkor. Huzzad szét Tibikém az égen
a bárányfelhők kárpitját s nézzél le
egy kicsit a földre...

...most gyújtják a gyertyát... a
kis csengő szól... száz színben ra-
gyog a drága kicsi szem... megjött
a Jézuska... először... a gyermek
kacag... édesapám hol van?

Hallottad Tibikém ő mondta...
édesapám... Neked a te angyalkád,
akit mégis megtaláltál...

És az asszony milyen mereven néz
egy gyertyát, egy melegséggel égő
kicsi színes lángot.

Havat cipel a szél, a villany fénye
tántorog az úton, boldog fehérségben
álmodnak a házak, otthon már csend
van... a kis fényöröl lassan hull le
az első levél... Felvidéki István

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatvá-
nyokat izlésesen készít.

Karácsonyra

nagyvárad

Dreher-Haggenmacher

sört!

A legpraktikusabb, mert minősége kitűnő, dús tápértékénél
fogva ellenállóvá tesz hideggel, betegséggel
szemben, korlátlanul kapható, olcsó és pótolja a
háborús konvha hiányait!

Nagyvárad **Hitelintézet r. t.**

(előbb Népszövetségi Hitelinézet)

Nagyvárad

Nagy Sándor-u. 5. Telefon: 12-68

Kölcsönök folyósít, házra, földre, kézi zálogra, személyi hitelre...

Betétekre a legelőnyösebb kamatokat nyújtja.

Biztosítás házat, vagyonát, életét az intézet útján.

Horváth Károly**kötöttaru és fehérnemű üzlet**

Hlatky Endre utca 8 szám.

Telefon: 21-25

TOMPA FERENC**Üveg-, porcellán- és háztartási cikkek**

Rákóczi-út 5. NAGYVÁRAD Telefon: 11-38.

Meisseni, Rosenthal, Herendi és más kizárólag márkás készletek és diszporcellánok, ólomkristályok. Karácsonyi, esküvői és névnapi ajándékok nagy választékban.

KÉK MACSKA ÉTTEREM

Nagyvárad legrégebbi és legelőkelőbb étterme.

Finom ételek.**Remek italok.**

Telefonszám: 22-47

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

Alapított: 1887

Központ:

Budapest, V., József Nádor-tér 2-4. sz.

Sürgönycim: HITEL

Foglalkozik a banküzlet összes ágával

Fiókok és affiliált intézetek minden nagyobb vidéki városban.
Levelezők: a bel- és külföld minden fontosabb kereskedelmi gócpontjában.

Nagyvárad fiók: Rákóczi-út 2. — Tel.: 15-46, 15-47, 15-48

1841 1943

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

Alapított 1841-ben kelt királyi szabadalmi levéllel.

Alaptőke és tartalékalapok: Pengő 58.000.000.—

Nagyvárad fiókja: Bémer-tér.

Telefon: 10-31, 19-32 — Sürgönycim: „COMMERZ“

Betéteket előnyösen gyűmölcsöztet. — Ingatlanokra előnyös kölcsönöket nyújt.
Bankszerű hitelekét folyósít. — Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Otthon a karácsonyfa alatt

lefényképezi családjával együtt

FOTO ANGELO

Rákóczi-út 12.

Telefon: 20-12

VÁMŐRLÉSÉT

hivatalosan megállapított fejadag

szerint **békebeli** minőségben kiszolgálja a**Várad Malom,** Kocsán János utca 21. Telefon 12-25

Belföldi és

külföldről importált

női és férfi**gyapjuszövet**

különlegességek raktára

Hoffmann András

Rákóczi-út 2

Tel.: 13-19

BALLAY SÁNDOR:

Budapesti színházi levél

BUDAPEST, DECEMBER HÓ. Színházi láz tombol a fővárosban. Ilyen konjunktúra még az elmúlt világháború alatt sem volt. Mindegy, hogy mit adnak, milyen kiállításban, kik játszanak benne. Semmi nem fontos, csak az, hogy jegyet lehessen kapni. Ezelőtt a színházbajárás a szórakozáson kívül kulturkótelesség volt. Ma már nem az. Legalábbis nem kerül szóba, mert nincs rá szükség és alkalom.

A Nemzeti Színház pénztára előtt legalább ötszáz ember állt kigyósrba lefeljődve. Két rendőr vigyázott a pénztárnál, a színház egyik alkalmazottja pedig spárgát húzott ki, hogy még nagyobb legyen a rend. Egyszer csak kikerült a tábla a pénztár ablak elé. Minden jegy elkelt. Azt hinné az ember, hogy az órák óta várakozók legalábbis felháborodnak. Szó sincs róla. Egykedvűen veszik tudomásul a megváltoztathatatlant. Legteljesebb ennyit mondanak:

— A jövő héten ismét megpróbálom.

A legtöbb színháznál ugyanis az a szokás, hogy a következő hétre szóló jegyeket pénteken reggel kezdik árúsitani. Szombaton azután már a jövő hét szombat, vasárnapra sem lehet üldőhelyet kapni. Még szerencse, hogy jegyzérek is vannak a világon. Különben a szegény vidékinek egy héttel előbb fel kellene utazni, hogy jegyet váltson...

Putnik Bálint igazgatóval meglátogattuk Tolnay Klárit öltözőjében. A Fővárosi Színházban Herczeg Ferenc legújabb színművében a Fecske és denevérekben lép fel nagy siker mellett. A vélemények a szindarabról igen ellentétesek, de Tolnay kiforrott művészetének egyik igen értékes és szép állomását jelenti Ancit az ultramodern or-

vostan hallgatózó figurájának meg-nuntázása. Putnik Bálint meghívta, hogy jöjjön le Nagyváradra legalább két hétre. Tolnay Klári boldogan kapott az ajánlaton és ezeket mondta:

— Nagyon megszerettem Nagyváradot és körülbelül március elején boldogan teszek eleget a meghívásnak. Ez a két hét egyuttal pihenés is lesz, mert akkor a Félix iúrdőben veszek ki lakást és csak az előadásra megyek be a városba.

Klárika a XIV. Renében lép majd fel s ahogy a nagyváradai közönség rajongását ismerjük, nem vitás, hogy minden este zsuólva lesz a színház.

A Fővárosi Operettszínházban „A királynő csókja” című Karády darab próbáját néztük meg. Orosz Barnához mentünk fel belépőjegyért. Beszélgetés közben érkezett Perényi László az ismert amorózó is. Putnik Bálint azonnal megkérdezte, hogy mikor tudna lejőnni Nagyváradra a Zsuzsaban. Perényi kijelentette, hogy most indul el vidéki körútra és január 10—15. között szívesen lesz eleget a meghívásnak.

Nagyon tehetséges és szép primadonnája lesz jövőre Nagyváradnak. Jelenleg még zenetanárnál tanul és ott hallgattuk meg. Opera és nagyoperett részleteket énekelt. Kellemesen csengő, iskolázott hangja van és a magas D-ket olyan könnyedén éneklte ki, mint ahogy mi beszélgetünk. A karcsú, magas, jóalakú és szép arcú fiatal leány neve Kolosi Erika és ha itéletünkben nem csalódunk, egy-két év muva az ország első primadonnája lesz. Putnik Bálint igazgató meghívására Szilveszterkor valószínűleg a nagyváradai közönségnek is alkalma lesz megismerni.

Óra,
ékszer
RÁKÓCZI-
UT 3.

VIKTOR ARPAD
ÓRÁS—ÉKSZERÉSZ

Göndör Kláriról, a bájos szöke szubrettről legközelebb próbatelvélettel készítenek a Filmirodánál s ha megfelel, úgy már a közeljövőben főszerepet kap. Az illetékesek véleménye szerint a legragyogóbb komika-szubrett s Kiss Manyiszterű alakításokban lép fel.

Két helyen találkozok állandóan a fővárosi művészvilág: délután a Newyork kávéházban, este pedig a Fészek-klubban. Nincs az a legkisebb jelentőségű dolog, amit ezen a két helyen még aznap ne tudnának. A főpletykafészek a kávéházi törzsszálai. Ha valamelyik vidéki színigazgató Budapestre érkezik, feltétlenül bemegy egy órára, hogy le ne maradjon a legújabb szenzációkról. Ott mindent elsőorrásból tudnak: mi van a szoc. dem. színészek irontján, milyen lépés várható Kiss Ferenc contra Jávor ügyben, kik pályáznak a jövő évadban megnyitandó pesti színházra, stb., stb.

Egy pletykával mi is szolgálhatunk. A Fővárosi Operettszínházban december 18-án hirdették meg „A királynő csókja” premierjét. A bemutató azonban elmaradt. Hivatalos indokolás az volt, hogy nem készültek el a technikai dolgokkal, Fényes Szabolcs pedig azt mondta, hogy összedültek a díszletek. A mende-monda azonban úgy tudja, hogy a főszereplővel voltak bizonyos „elvi” ellentétek. Ez a kis nézeteltérés sokba került az igazgatóságnak, mert szombaton és vasárnap négy előadáson legkevesebb 30 ezer pengőt vettek volna be.

Azért ne essen meg a szívünk a szegény pesti színigazgatókon. S most karácsonyi jókívánság helyett is csak azt kívánjuk a vidéki direktoroknak, hogy úgy menjen a színházuk, mint bármelyik fővárosi. Azt hisszük ez alkalommal nem vagyunk rosszmájúak.

Karácsonyfavásár 1943-ban

Karácsonyfát vásároltam a piacon, már ki is fizettem egy jóformájú fűcskát, nem olyan impozánsat, mint más esztendőkből, de a kislányomból különböző diplomáciai fondorlatokkal már jóelőre kicsikartam a megállapodást, hogy megelégszik, ha akkora lesz a fa, mint ő. Hiszn a háborús anyagnak egyéb gondjai, sokkal nagyobb feladatai vannak mostanság: járja a világot és igyekszik békét teremteni az emberek között.

Már távozni készültem, de megálltam még egy percre, hogy teleszívjam a tödomet a pompás fenyőillattal, ami sürtve terjeng ilyenkor a karácsony-fapiacra s egyszerre kelti havasok fenséges nyugalmanak és az ünnepi est szent békéjének hangulatát. És akkor látom, hogy a sok anyagszándéku ember között kedves fiatal pár alkudozik egy fára. Tizenhat pengőre tartotta a kereskedő, de már hajlandó lett volna tizennegyert is odaadni, mikor egy zömök, torzonborz ember lépett hozzá, szintén karácsonyi anygal, s kijelentve, hogy ő megadja a tizenhatot, gyors elhatározással hatalmába is kerítette a fát.

A fiatal párt elkészerítette ez a fordulat. Szépen, szabályos alakú kis fa volt nem-igen lehetett párját látni a piacon.

— Ez nem járja — mondták — hogy maga a mi alkunkba beleavatkozik. Adja vissza azt a fát.

— Micsoda beszéd? — vágta vissza gorombán a robosztus férfiú. — Megadom az árát, a fa az enyém.

A fiatalokat előtötte az indulat. Már elképzelték szépen feldíszítve a fát, alatta az ajándékokat, körülötte az ujjongó gyermekeket, s anygalgejelmeükben haragra keltek érte.

— Ez szemtelenség — jelentették ki és belekapaszkodtak az ártatlan kis fenyő ágaiba.

Huzakodás támadt. sértő szavak röpködtek a levegőben, amelyek egymást igyekeztek tullicitálni súlyosságban. S a fiatal férj, mikor már kimerítette a megbélyegző kifejezések egész tárházát, a legmagasabb tenorban vágta oda:

— Menjen innen, maga zsidó.

Ezt már nem bírta tetlegesség nélkül elviselni a torzonborz férfiú. És borzalmas dolog történt. Összeverték az anygálok...

Bármilyen

Ingtatlan

adásvétel, csere vagy bérlet-
ügyben bizalommal keresse fel

MEZEI ingatlanforgalmi irodát
Nagy Sándor utca 19. Telefon 27-50

Mielőtt

ZONGORÁT venne,
eladna, vagy javítatna,
forduljon bizalommal szakemberhez.

Jámbor Antal

zongorakészítő-hangoló
Várady Zsigmond utca 51. szám
Telefon 15-05

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Szakszerűen kezelt, téli eitevésre kiténő

FAJALMÁT

rendelésre házhoz szállítok

Karácsonyfára való Jonathán alma 1 kg. P. 4'60

KORBUCZ BÉLA cukorka- és gyümölcssüzlete

Telefon 18-41

Rákóczi-ut 17. sz.

O. M. T. K.

Országos Magyar Tejértékesítő Központ

m. sz. nagyváradai tejüzeme

berendez vidéki teicsarnokokat,
vásárol tejet, tejterméket.

Központi telep: Nagyvárad, Várász-utca 2. (Ossi telep)

Telefon: 27-44.

SPORT

Megható karácsony-est a NAC-ban

A nagyváradi AC otthonába egy nappal hamarabb érkezett az idén Jézuska. A csapat ma reggel utra kelt az ünnepi torna megvívására és ezért előző rácsontya ünnepét. Egész nap forgáste rendezték meg a zöld-fehérek kálom volt tegnap a NAC-otthonban. Hordták a lekes szurkolók mindenfelől a sok ajándékot és este 5 órára már gazdagon díszített karácsonyfa és mindenféle meglepetésekkel rogyásig rakott hosszú asztal várta a vendégeket és játékosokat. Az értékes likőrös készlettel, a zöld-fehér nyakendők mindenféle hasznos dolgokat meg lehetett találni a százigvaló ajándéktárgyak között. Legnagyobb sikere azonban mégis annak a szinte egész dísznőnyáját képező 14 darab követmalac-perselynek volt, melynek egyik oldalán ez a felírás díszelgett: „Csepel 1943.” Innen ám egy nyíl mutatott a másik oldal felé, ahol viszont ez a felírás állt: „Nagyvárad 1944.”

— Most már le sem tagadhatjuk, hogy Nagyváradra érkezett a csepeli dísznő. — állapították meg meelőyogva a szemlélők.

Zsúfolásig megtelt a NAC-otthon ezen a kedves családi ünnepélyen. A teljes számú vezetőség és játékosgárdán kívül, igen sok szurkoló is megjelent. Karácsonyi énekek után, Babics László r. kat. lelkész, lekes NAC-tag mondott magaszóvalású karácsonyi beszédet. Majd Cseuz Gyula elnök szölt a fiukhoz, vázölva a szeretet ünnepének jelentőségét és leszögezve, hogy az egyesületnek a jövőben is mindig a szeretet leez az alapja.

Ajtay Gyula ügyvezető Cseuz Gyula elnököt és feleségét köszöntötte, akik lehetővé tették, hogy a NAC az idén is ilyen szép keretek között ünnepeljen. Rónay Ferenc edző a csapat nevében hatalmas virágkosarat és értékes Rosenthal-szervizt nyújtott át Cseuz Gyulának és ezután került sor a többi ajándékok kiosztására.

Prima kivitelü
arany és króm
svájci órák

ÁCS TIBOR

Nagy választékban valódi és hamis ékszer.

Nagyvárad, Széchyenyi tér 6. szám.

Alkalmi és ünnepi ajándéktárgyak!

Ékszer- és órajavitások.

Olcsó karácsonyi ajándékvasár!

Kétfajta pálinkás készlet között választhattak a fiuk, melyet azután meg is töltöttek jóféle italokkal. Feltűnt, hogy általában az olcsóbb készlet a kapósabb. Hamar fény derült azonban a tulzott szerénységre, az olcsóbb szerviz butellája ugyanis jóval nagyobb tartalmú volt.

Az igen bensőséges hangulatú karácsony esten megjelent Vincze András ny. tábornagy, a Magyar Vívó Szövetség elnöke is, mint lekes NAC-tag s a látóvaktól nagy elragadtatással a következőket mondta:

— Felemelő érzés létüni, hogy a sport-rész mellett, a lelki ápolásról sem feledkezik meg az egyesület vezetősége. Olyan nagy erkölcsi tőke ez, amely a sport soha sem nélkülözhet. Ugy lá-

tom, ennek a meleg családi hangulatnak és együttérzésnek igen nagy szerepe van a NAC eddigi szép sikereiben.

Az ünnepély végén természetesen szöbakerül a Karácsonyi Serleg is. Cseuz Gyula elnök ezeket mondta:

— Nemcsak mi, vezetők, hanem a játékosok is teljes mértékben átérzik az ünnepi torna jelentőségét. A kétnapos Ulló-uti csapatban másodrendűvé válik a klubérdek, mert ott most magyar érdekekért kel harcolni. A csapat minden tekintetben jól felkészült, így az eredmény sem maradhat el.

A csütörtöki edzést Szuhovszki Bertalan testnevelési tanár, az egyesület főtitkára vezette le és a következőket mondta:

— Hogy milyen komolyan veszik a

Legelőnyösebb beszerzési forrás, textil-kötött-szövött árukban:

GYAPJU szövetek, **IVÁN** POSZTÓHÁZBAN

Kossuth Lajos utca 1 sz
(Sas-palota)

Gyapju pulloverek és gyapju téli harisnyák nagy választékban!

D. Nagy László

textilkereskedése, Rákóczi-ut 4 sz.
Telefon: 32-66

Szöllösi Sándor

textil, kötött-, szövöttáru üzlet
Fábán Lajos-utca 4. szám

Elegáns urak beszerzési helye

Riskó Béla

Nagyvárad, Rákóczi-út 6 szám

Fajzi János

textilkereskedése

Hlatky Endre-utca 6.

Papp Gyula

textiláru üzlet

Hlatky Endre utca 6.

Mussalini-téi textilcsarnokban

szövet, selyem- és kötöttáru nagy választékban kaphatók

TELEFON:

21-43

Textil, szövött, kötöttáru

BEIER

textilkereskedés Radnóti Deák Ferenc-u. 2.

FEKETE JÓZSEF cipőkereskedése, Nagyvárad

Főüzlet: Szent László-tér 4. Tel.: 29-24

Fióközlet: Hlatky Endre-utca 8.

Gyár: Fábian Lajos-utca 1. Tel.: 17-51

Mit mond az orvos? Ha gyomor, vese, máj, méhsüllyedés van, laza hasfalaknál, *áldott állapotban, gyermekágy, operáció után* rendeljen

Kovács Sándornénál

jó anyagból jó kaskót, Szil Gellért-u. 10. Repülő hídán át

fiúk a karácsonyi tornát, legjobb bizonyossága, hogy egyetlen játékos sem hiányzott az edzésről. Könnyű erőnléti mozgásokat végeztek s olyan kedvel dolgoztak a fiúk, hogy befejezés után még könnyebb labdajátékokra is vállalkoztak a saját jószántukból.

Eladó házak

Tompa M.-u. 42. sz. hall. mod. új a. m. azonnal elfoglalható. Kiz. megbízott 65.000

Lukács Gy.-u. 2. nagy lakásos, szép parkos urvar
Horthy M.-u. mellékutcáján 2 lakás, Szaniszló-u. 4 lakásos.
Beóthy-u. 5 lakásos és még sok más ingatlan. Értekezni

Práger

Nagyvárad, Teleki u. 38

Karácsonyra ajándékot keres? Vendégsörrel sok örömet szerez! Dréher-Haggenmacher gyártmány.

Blóz Zoltán ékszerész, órász

Szent János utca 3. szám

beváltja, becseréli **Ekszerét** készíti, javítja

Márkás svájci órák

Óratok, virágbrass, karkötő izléses előállítására műhelyemben

SZINHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Karácsony mindkét napján 3-3 előadás

Lacika karácsonya című gyermek mesejáték délután 3 órakor. *Olesó helyárrakkal* kerül színre. Míg a Jézuska karácsonyfát meghozza, minden jógyermek a színházban legyen!

Karácsony első ünnepén délelőtt 11 órakor *olesó helyárrakkal* az idény legnagyobb operette sikere a *„Fekete Péter”*, délután egyneked 4 órakor rendes helyárrakkal és este háromnegyed 7 órakor a legmulatságosabb operett-újítás a *„Badacsonyi kéknnyelű”* kerül színre.

Karácsony másodnapján délelőtt 11 órakor *olesó helyárrakkal* *„A két kapitány”*, délután egyneked 4 órakor rendes helyárrakkal a *„Badacsonyi kéknnyelű”* és este háromnegyed 7 órakor: *„Fekete Péter”* kerül színre.

Karácsonyi ajándéknak vegyünk színház-jegyet!

Népművelési előadás keretében hétfőn este háromnegyed 7 órakor Békay János nagyszerű színműve: *„Az utód”* című nagyszerű színjátéka van műsoron.

Szenzáció lesz a színház *szilveszteri műsora!*

Előkészületben a *„Fehérvári huszárok”* című operett!

HETI MŰSOR:

Pénteken délután 3 órakor: *Lacika karácsonya.*

Pénteken este nincs előadás!

Szombat délelőtt 11 órakor: *Fekete Péter.*

Szombat délután egyneked 4 órakor: *Badacsonyi kéknnyelű.*

Szombat este háromnegyed 7 órakor: *Badacsonyi kéknnyelű.*

Vasárnap délelőtt 11 órakor *A két kapitány.*

Vasárnap délután egyneked 4 órakor: *Badacsonyi kéknnyelű.*

Vasárnap este háromnegyed 7 órakor: *Fekete Péter.*

Hétfőn este háromnegyed 7 órakor: *Az utód.*

Mielőtt

cipőt rendel

vagy javíttat, keresse fel

NAGY FERENC

kistermelő cipészetét
Rákóczi út 20 sz.

Fürdési napok a Rimanóczy fürdőben

Hétfőn teljes üzemszünet. Kedden, csütörtökön és szombaton a gőzfürdő a hölgyek rendelkezésére áll, szerdán, pénteken és vasárnap pedig a férfiak vehetik igénybe. A kádfürdő az üzennapokon mindkét nembeliek rendelkezésére áll. Szombaton, újév napján, a fürdő egész napon át nyitva van. Pénztárnyitás reggel 6 órakor, zárás délután 5 órakor.

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Férfi ruhákat, használtakat legjobban vehet, eladhat Molnárnál, Bémer-ter 1. 910

Ezüst evőeszköz készletet vennék. — Cím a kiadóban. 307

2 személyes file ágytakaró eladó. — Pável-u. 17. Hegedűs. 306

Megvételre keresek háztelket és 1-2 szobás házat „Téglás” jellegűvel Rudolf Mosse Hirdetőirodába. Rákóczi-út 2.

Eladó Gillyányi-utca elején kétszer kétszobás, összkomfortos bérház, villamos menten, utcai fronton beépíthető nagy telekkel. **Jelinek**, Teleki-u. 2. 303

Bakator utcában (Tüdőszanatórium közelében) féhlodgyűmölcsös jöltérő fákkal, szobakonyháslakóházzal, istállóval eladó. **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 304

Kéthold szentjánosi uti földemet (homok és kavicsbányászatra is alkalmas) eladom. Tolnai, Felsődorongos 33. Kizárólagos megbízotam **Jelinek** ingatlaniroda. 302

Jóhangú 3 + 1 rádió olcsón eladó. — Pece-u. 16. 192

Perzsaláb bunda és fekete csipke kis estélyi lia bársony nagy estélyi ruhák sűrűsége olcsón eladók. Lőrántffy Zsuzsanna-u. 16. 199

Gyönyörű lenvászon millő, finom hatszemélyes étkező ajouros lenda-maszt garnitúra, szép nagy táca, kézzel kötött tiszta gyapjú fekete nagy vállkendő eladó. Szacsavay-utca 12, ajtó 11. szám. 289

Eladók város közelében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb bérházak és telkek. Özv. Tatayné, Sziligetű-ut. 12. Telefon 28-74. 265

Eladó falra akasztható dobkályha. Balaassa-tér 3. ajtó 3. 281

Kombináltszoba, konyha, rekamér eladó. Verő asztalos, Kapucinus-u. 11 725

Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban veszek Kiss Béláné, Kosuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Extra tisztí zubbony eladó. Török Ignác-u. 5. Megtekinthető délután 1-3-ig. 290

Zongora, márka, rövid keresztűros eladó. Andrássy-út 36. Délelőtt 9-11-ig.

Cipőgyári kézi stancógép jó állapotban eladó. Nádasdy Ferenc-utca 2. 287

Nagy 4 szobás babaház, gyermekasztal és szék eladó. Megtekinthető hétfőtől 1-4. Hlatky Endre-utca 1, ajtó 3. 298

Varrógép „Neumann” central bobinos, jókarban eladó. Téglavető-utca 130

Brandisz magánnyomozó iroda nyomoz, megfigyel, informál. Nagyvárad, Hodossy-u. 30. 296

Eladó Gillyányi-utca elején kétszer kétszobás, menten utcai fronton beépíthető nagy estélyi lia bársony nagy estélyi ruhák asztal és szék eladó. Megtekinthető

Hűlőpéle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindenféle fűrészt 38 évj gyakorlattal vállalja. Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

60-70.000 pengővel jobb keresztény vállalatba, ingatlan fedezetre „Betársulnék” jellegre levelet a kiadóba kérek. 300

Elveszett Práza Gábor névre kiadott okmányok. Becsületos megtaláló hozza Egressy Gábor-út 3. alá, jutalmat kap. 301

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel **Jakab** műszerésznél, Kosuth-u. 5. Telefon 23-30. 65

Könyvelést, üzleti könyveknek felkötését, vezetését, ügyvitel szervezést és felülvizsgálatát szakszerűen és lelkiismeretesen intézi, adóügyekben felvilágosítást, segítséget nyújt Tóth Gizella könyvelési irodája, Csengeri-utca 8. Telefon hívószám 29-26. 523

Sajáttermésű boraimnak kimérését megkezdtem. Lusiyák Imre, Pál-utca 2-a. 282

Fajalma olcsón beszerzhető Szacsavay-utca 17. pincében. Teleki-u. 2. 245

Menyasszony és közoruleány művirág fejdíszek és kezesek. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnék. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-ligeti sportpályánál.)

Katolikus Lexikon teljesen új állapotban kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában. 277

Keresztény tisztviselő, több évi irodai gyakorlattal állást keres január elsejére. Cimeket a kiadóba kér. 159

Allást nyeg

Ügyes kifutófiút 16 éven felül felvesz Eszes cukrász. Teleki-u. 6. 295

Német nevelőnőt keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 288

Allást keres

Jó bizonyítvánnyal sofóri állást keresek, vidékre is. Cimeket a kiadóba kérek. 279

Házvezetőnőnek, esetleg mindenesték ajánlkozok iparos asszony, vidékre is. Fehérvári, Tiborlak 52. 293

Tisztviselő elmenne idősebb egyedülálló keresztény urinőhöz gondozónak, aki otthon nyújtana. „Intelligens” jellegű Rudolf Mosse Hirdetőirodába, Rákóczi-út 2. 292

Vallásos özevgyasszony főző, gondozó, házvezetőnőnek elmenne magánhoz vagy plébániára. Özv. Orbán Jánosné, Nagyvárad, Szaniszló-u. 43. 291

Oktatás

Szabó Ferenc GYORSIRO. és **GÉPIRÓISKOLAJA,** Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 12. (Eng. szám 3329/1941.-42.) Vidékieknek vasutj kedvezmény. Telefon: 29-78

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

A szerkesztésért felel. (A kiadóért felel.)
Dr. Paál Árpád főszerkesztő **Dr. Virág Jeromos** igazgatója
Szent László-nyomda R.-T.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 8. szám

Valódi svájci **Órák** óriási nagy választékban **GYENGE** órák és ékszerésznél Rákóczi-út 19 sz.